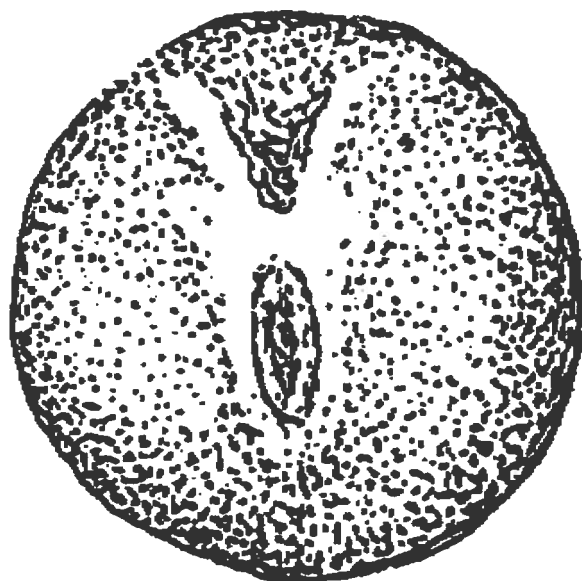

Nationalmuseets Naturvidenskabelige Undersøgelser

**Smedegård, en byhøj fra Thy.
Arkæobotaniske undersøgelser.**

Peter Steen Henriksen & Jan Andreas Harild

NNU Rapport nr. 20 * 2002

Smedegård, en byhøj fra Thy. Arkæobotaniske undersøgelser.

Peter Steen Henriksen & Jan Andreas Harild, Nationalmuseets Naturvidenskabelige Undersøgelser (NNU)

Resume:

Makrofossilundersøgelser af prøverne fra Smedegård viste at Nøgen Seksradet Byg (*Hordeum vulgare* var. *nudum*) og Almindelig Hvede (*Triticum aestivum*) her var de almindeligst dyrkede afgrøder i perioden fra begyndelsen af førromersk jernalder til starten af romersk jernalder. I en prøve fra midten af førromersk jernalder optræder et enkelt frø fra Almindelig Ært (*Pisum sativum*), hvilket er det ældste danske fund. Målinger af kornkerner og dele af markukrudtsfloraen tyder på, at der var velgødede marker ved Smedegård, men andre dele af markukrudtsfloraen peger på, at man også havde afgrøder på sandede næringsfattige jorde.

Frø fra vilde planter fra mange forskellige plantesamfund peger på, at man har bragt materiale fra mange forskellige biotoper til landsbyen, her iblandt hø fra enge og Lyng fra heden.

Baggrund:

Museet for Thy og Vester Hanherred udgravede i 1992-93 (Nielsen 1994) en byhøj ved Smedegård i Thy. Byhøjsdannelsen var startet i begyndelsen af førromersk jernalder med nogle mindre såkaldte pionerhuse og fortsatte med undtagelse af en periode fra 120 til 50 f.v.t., hvor landsbyen var forladt, indtil byhøjsbebyggelsen blev opgivet i midten af ældre romertid (ca. 200 e.Kr.). Bebyggelsen bestod af flere gårdsanlæg, der hver havde mange faser i bebyggelsens funktionstid. Nærværende arkæobotaniske undersøgelser er koncentreret om gård VII og de hertil hørende gård X og XI. Gården bestod af et gennem tiden varierende antal huse, bl.a. også småhuse. I alt var der 2-3 pionerhuse og 13 husfaser i gård VII og dertil 14-15 småhuse (se fig. 1, side 25) og bilag 1-2.

Makrofossiler, bevaring af planterester fra fortiden:

Plantemakrofossiler fra fortidige hustomter er som oftest bevaret, fordi materialet dengang er blevet forkullet. Hvilke planterester vi kan finde i dag afhænger altså af hvilke processer, der i oldtiden har kunnet forårsage en forkulning af materiale.

I brandtomter kan man finde rester af alt hvad der var i huset ved branden og altså få et øjebliksbillede af hvad der opbevaredes i huset.

I tomter, der ikke er brandtomter, kræver en forkulning af plantemateriale, at dette er kommet i kontakt med varme eller ild, ofte vil det forkullede materiale stamme fra aktiviteter omkring bålsteder. Dette kan for eksempel være afbrænding af gulvopfej, tørring af fugtigt korn, ristning af malt, afbrænding af affald fra de sidste stadier af kornrensingsprocessen, ristning af Emmer og Spelt inden afskalning og uheld i forbindelse med madlavningen. Man får derfor kun et udsnit af de samlede aktiviteter i huset, da f.eks. tærskning af korn og opbevaring af afgrøder og dyrefoder ikke giver anledning til forkulning af plantemateriale. Man vil tillige kunne få et skævt billede af de forskellige afgrøders hyppighed, idet afgrøder hvis behandling kræver kontakt med varme vil kunne blive overrepræsenteret i fundmaterialet.

Aktiviteter uden for husene vil være meget svære at finde ved hjælp af analyser af forkullet materiale, medmindre der har været ild involveret.

I prøverne kan man foruden dyrkede planter også finde frø fra vilde planter. Frø fra markukrudt, der findes sammen med korn eller i fraktioner, der er rensat fra kornet, kan dels fortælle om de økologiske forhold, hvor kornet groede, idet de forskellige ukrudtsarter har forskellige krav til f.eks. jordbunden og gødningsniveauet og dels fortælle om hvilke processer kornet har gennemgået (Engelmark 1989, Henriksen & Robinson 1996). Frø fra andre habitater kan fortælle om andre

udnyttelser af planteressourcer, f.eks. kan frø fra arter der gror på enge og overdrev fortælle om høslæt.

Fundmaterialet, behandling og analysemetode:

Der blev ved udgravningen udtaget over 200 jordprøver på hver omkring 20 l., som efterfølgende blev floteret i et flotationsapparat med et bundfilter med en maskevidde på 0,4 mm. 41 prøver er blevet udvalgt af Bjarne Henning Nielsen (udgraveren) og David Robinson (NNU) til analyse på NNU's makrofossillaboratorium. Analyserne er udført af Jan Andreas Harild (NNU) og rapporten er skrevet af Peter Steen Henriksen (NNU).

Alle prøver er gennemset under stereolup og korn, aksdele og frø samt andre identificerbare objekter er sorteret fra. Korn, aksdele og frø er derefter blevet identificeret ved hjælp af recent referencemateriale og opslagsværker.

I en del af prøverne var korn, aksdele og frø ret dårligt bevaret, hvilket afspejles i at mange kornkerner og aksdele kun kunne bestemmes til "korn sp." og at en del ukrudtsfrø kun er bestemt til familie. Et "cf." ved det latinske navn betyder, at bestemmelsen ikke er helt sikker.

Når der i teksten refereres til Byg (*Hordeum vulgare*) menes Seksradet Byg, da den toradede form ikke er påvist fra oldtiden i Danmark.

Avena sp (Havre sp.) kan dække over både dyrket Havre (*Avena sativa*) og ukrudtsplanten Flyvehavre (*Avena fatua*), idet man ikke kan skelne disse arters kerner fra hinanden. Arterne kan kun adskilles på yderavnernes basisar.

I en del af prøverne optrådte der mineraliserede frø. Disse er i tabellerne angivet med fed og understregning (eks.: 11). Der kan være tvivl om disse frø's alder, idet der for eksempel optræder påfaldende mange frø fra Kål sp. (*Brassica* sp.), der eventuelt kan stamme fra nyere tids dyrkning af Sennep og Raps og være transporteret ned af gnavere som forråd. Modsat peger forekomsten af mineraliserede frø fra Sæd-Dodder (*Camelina sativa*) på at i hvert fald nogle af de mineraliserede frø er gamle, idet man ikke har dyrket Sæd-Dodder siden jernalderen (med undtagelse af enkelte forsøgsmarker i de sidste årtier).

Mange af prøverne indeholdt uforkullede frø, der er recente. Disse indgår ikke i analyseresultaterne, men indikerer at prøverne har været udsat for forurening, for eksempel på grund af regnormes og småpattedyrs graveaktivitet. Dette gør tolkningen af analyseresultaterne lidt usikker, da der også kan være bragt forkullede frø fra et lag til et andet.

Ældre fase:**Gård VII:**

Småhus 14: Prøve nr. x489 stammer fra kridt/lergulv (N435) i huset. Huset er det ældste hus i anlægget og er betegnet som pionerhus.

Tabel 1. Resultaterne fra makrofossilanalysen af prøven fra gård VII, småhus 14.

Småhus 14		x489
		7,76g
Kulturplanter:		
<i>Hordeum vulgare</i>	Seksradet Byg	2
Ubest. korn		0,12g
Ubest. aksdele, korn		4,8
<i>Camelina sativa</i> S. L.	Sæd-Dodder	cf. 2
Markukrudt/ruderat planter:		
<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	2,8
<i>Polygonum avi./con.</i>	Vej/Snerle - Pileurt	1,6
<i>Polygonum lapatif./persc.</i>	Bleg/Fersken-Pileurt	0,4
<i>Rumex acetosella</i>	Rødknæ	5,8
<i>Spergula arvensis</i>	Alm. Spergel	3,4
<i>Stellaria media</i>	Alm. Fuglegræs	2
Hede/Hedemoser:		
<i>Calluna vulgaris</i>	Hede-Lyng kviste	2
Tør bund/strandoverdrev:		
<i>Stellaria cf. pallida</i>	Bleg Fuglegræs	6
Økologi variabel:		
<i>Brassica sp.</i>	Kål sp.	1
<i>Carex sp.</i>	Star	2
<i>Chenopodium sp.</i>	Gåsefod	5,4
<i>Chenopodiaceae</i>	Gåsefodfam.	4,4
<i>Fabaceae</i>	Ærteblomstfam.	2
<i>Galium sp.</i>	Snerre	2
<i>cf. Lotus uliginosus</i>	Sump/Klit-Kællingetand	2
<i>Poaceae</i>	Græsfam.	12,2
<i>Polygonaceae</i>	Pileurtfam.	0,8
<i>Rumex sp.</i>	Skræppe	0,8
<i>Stellaria sp.</i>	Fladstjerne	28,2
Brændt org. mat.		0,08g
Fiskeskæl		2
Kalkskaller		+
Knogler	inkl. fragm.	22
Sneglehuse	inkl. fragm.	2

Prøven indeholdt kun få makrofossiler, primært fra markukrudt

Småhus 15: Prøve nr. x527 stammer fra tilvækstlag N452 over gulvlaget i huset. Huset er det næstældste hus i anlægget og er betegnet som pionerhus.

Tabel 2. Resultaterne fra makrofossilanalysen af prøven fra gård VII, småhus 15.

Småhus 15		x527
		5,26g
Kulturplanter:		
<i>Avena sp.</i>	Havre	0,5
<i>Hordeum vulgare</i>	Seksradet Byg	2
<i>Triticum sp.</i>	Hvede	1
Ubest. korn		0,27g
<i>Triticum sp.</i> aksdele	Hvede	4
Ubest. aksdele fra korn		0,4
<i>Camelina sativa S. L.</i>	Sæd-Dodder	1,5
Markukrudt/ruderat planter:		
<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	43,3
<i>Chenopodium polyspermum</i>	Mangefrøet Gåsefod	3,2
<i>Fumaria officinalis</i>	Læge-Jordrøg	1
<i>Polygonum aviculare S. L.</i>	Vej-Pileurt	12
<i>Polygonum convolvulus</i>	Snerle - Pileurt	17,4
<i>Polygonum avi./con.</i>	Vej/Snerle - Pileurt	37,2
<i>Polygonum lapathif./persc.</i>	Bleg/Fersken-Pileurt	26
<i>Rumex acetosella</i>	Rødknæ	24
<i>Spergula arvensis</i>	Alm. Spergel	13
<i>Thlaspi arvense</i>	Alm. Pengeurt	1
Overdrev/veikanter/skrænter:		
cf. <i>Ornithopus perpusillum</i>	Liden Fugleklo	1
Fugtig eng/kær:		
<i>Prunella vulgaris</i>	Alm. Brunelle	1
<i>Ranunculus cf. flammula</i>	Kær-Ranunkel	1
Væld/bække/grøfter:		
<i>Montia fontana ssp. fontana</i>	Stor Vandarve	1
Økologi variabel:		
<i>Atriplex sp.</i>	Mælde	3,2
Brassicaceae	Korsblomstfam.	3
<i>Bromus sp.</i>	Hejre	0,5
<i>Chenopodium sp.</i>	Gåsefod	120,6
Chenopodiaceae	Gåsefodfam.	10
Cyperaceae	Halvgræsfam.	10,4
Fabaceae	Ærteblomstfam.	6
<i>Galium sp.</i>	Snerre	3,7
cf. <i>Lotus uliginosus</i>	Sump/Klit-Kællingetand	2
<i>Luzula sp.</i>	Frytle	1
cf. <i>Lysimachia</i>	Fredløs	2
<i>Odontites sp./Euphrasia sp.</i>	Rødtop/Øjentrøst	1
Poaceae	Græsfam.	34
Polygonaceae	Pileurtfam.	34,8
<i>Ranunculus sp.</i>	Ranunkel	0,4
<i>Stellaria sp.</i>	Fladstjerne	36,6
Andet:		
Brændt org. mat.		0,02g
Kalkskaller		+
Muslingskaller	Fragmenter	6
Sneglehuse	inkl. fragm.	18

Prøven indeholdt primært frø fra markukrudt.

Småhus 12: Prøve nr. x498 stammer fra en lille grube (N410) under huset. Prøven x895 stammer fra kridtgulv N421/tilvækstlaget N420 (over N421). Prøven x504 stammer fra tilvækstlaget N420. Prøven x369 stammer fra en lille grube/fordybning med blåmuslingskaller i tilvækstlaget N420. Prøverne x609 og x917 stammer fra udjævningslag/brandlag N461 over huset. Huset er eventuelt også et pionerhus frem for et småhus, der hørte til et større hus.

Tabel 3. Resultaterne fra makrofossilanalyserne af prøverne fra gård VII, småhus 12.

Småhus 12		x498	x895	x504	x369	x609	x917
		2,42g	15,28g	9,5g	3,61g	81,44g	140,16g
Kulturplanter:							
<i>Avena sp.</i>	Havre	0,2		2			
<i>Hordeum vulgare var. nudum</i>	Nøgen Seksradet Byg		204	15		752	2912
<i>Hordeum vulgare var. vulgare</i>	Avnklædt Seksradet Byg		19,4	1		64	192
<i>Hordeum vulgare</i>	Seksradet Byg	8	437,5	5	1	1374,4	2926,4
<i>cf. Secale cereale</i>	Rug		1				
<i>Triticum aestivum S. L.</i>	Almindelig Hvede	2		1	1		16
<i>Triticum dicoccum</i>	Emmer		1				
<i>Triticum sp.</i>	Hvede	1		1,5			
Ubest. korn		0,11g	5,22g	0,19g	1f	19,84g	36g
Aksdele: <i>Hordeum vulgare</i>			15			22,4	76,8
Aksdele: <i>Triticum cf. spelta</i>			1				
Aksdele: <i>Triticum sp.</i>			0,5				
Ubest. aksdele fra korn			ca. 0,5				
<i>Camelina sativa S. L.</i>	Sæd-Dodder			6			
Markukrudt/ruderat planter:							
<i>Aphanes arvensis</i>	Alm. Dværgløvefod						
<i>Arrhenatherum elatior var. bulb</i>	Knoldet Draphavre Rodknold		1,2	2			
<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	88,1	47,5	47,8		190,4	313,6
<i>Chenopodium polyspermum</i>	Mangefrøet Gåsefod	15	2	3			
<i>Chenopodium urbicum</i>	Rank Gåsefod	2					
<i>cf. Erysimum cheiranthoides</i>	Gyldenlak-Hjørneklop	1					
<i>Fumaria officinalis</i>	Læge-Jordrøg		1	1,5			
<i>Geranium pusillum/molle</i>	Liden/Blød Storkenæb	1	3	5			16
<i>Lithospermum arvense</i>	Ager-Stenfrø			1			
<i>Polygonum aviculare S. L.</i>	Vej-Pileurt	11	19	5,2		16	
<i>Polygonum convolvulus</i>	Snerie - Pileurt	12	3	8,5		16	
<i>Polygonum avi./con.</i>	Vej/Snerie - Pileurt	13,6	15,3	6,2			11,2
<i>Polygonum laphatif./persc.</i>	Bleg/Fersken-Pileurt	27,8	14,7	9,8			
<i>Raphanus raphanistrum</i>	Kiddike			0,2			
<i>Rumex acetosella</i>	Rødknæ	22,8	22,5	16	1	16	32
<i>Spergula arvensis</i>	Alm. Spergel	10,5	4,5	6		8	
<i>Stellaria media</i>	Alm. Fuglegræs		12	10		24	
<i>Thlaspi arvense</i>	Alm. Pengeurt	0,4	1				
(<i>Veronica hederifolia</i>)	Vedbend/krat-Ærenpris		1				
<i>Vicia cf. angustifolia var. angus.</i>	Smalbladet Vikke	1					
Overdrev/vejkanter/skrænter:							
<i>Gentiana amarella/uliginosa</i>	Smalbægret/Eng-Ensian		1	6			
<i>Plantago lanceolata</i>	Lancetbladet Vejbred		3				
<i>Trifolium cf. arvense</i>	Hare-Kløver			2			
<i>Trifolium cf. pratense</i>	Rød-Kløver	1					
Hede/Hedemoser:							
<i>Calluna vulgaris</i>	Hede-Lyng kviste				11		
<i>Erica tetralix</i>	Klokkelyng			1			
<i>Rhynchospora cf. fusca</i>	Brun Næbfrø			4			
Hedemoser/fugtige overdrev:							
<i>Danthonia decumbens</i>	Tandbælg		9	5			
Fugtig eng/kær:							
<i>Ranunculus cf. flammula</i>	Kær-Ranunkel			1			
Tør bund/strandoverdrev:							
<i>Stellaria cf. pallida</i>	Bleg Fuglegræs	26		5		19,2	32
Kystnær eng/sump:							
<i>Eleocharis uniglumis</i>	Enskættet Sumpstrå			11,7+2			
Strandeng:							
<i>Glaux maritima</i>	Sandkryb	2					

		x498	x895	x504	x369	x609	x917
		2,42g	15,28g	9,5g	3,61g	81,44g	140,16g
<i>Suaeda maritima</i>	Strandgåsefod	3		0,9		3,2	8
Sandet, urolig bund ved vandhuller:							
<i>Montia fontana ssp. chondrosperma</i>	Liden Vandarve	1					
Væld/bække/grøfter:							
<i>Montia fontana ssp. fontana</i>	Stor Vandarve	3,5					
Økologi variabel:							
<i>Asteraceae</i>	Kurvblomstfam.						
<i>Atriplex sp.</i>	Mælde	7,5	2,5				
<i>Betula sp.</i>	Birk	1					
<i>Brassica sp.</i>	Kål	2	1	1,2+50,7			
<i>Brassicaceae</i>	Korsblomstfam.	1					
<i>Bromus sp.</i>	Hejre	2,8	3,5	2,9		28,8	
<i>Carex cf. nigra</i>	Sort Star	1					
<i>Carex sp.</i>	Star		4	3			
<i>Chamaenerion angustifolium</i>	Gederams			1			
<i>Chenopodium rubr./glauc./botryo.</i>	Rød/Blågrøn/Drue-Gåseurt		1				
<i>Chenopodium sp.</i>	Gåsefod	194,8	65,3	62	3,2	60,8	73,6
<i>Chenopodiaceae</i>	Gåsefodfam.	10	10,6	45,7+1		44,8	54,4
<i>Cyperaceae</i>	Halvgræsfam.	27		12,3		16	91,2
<i>Eleocharis sp.</i>	Sumpstrå	7					
<i>Equisetum sp.</i>	Padderok blade			4f			
<i>Fabaceae</i>	Ærteblomstfam.	2					
<i>Fragaria sp.</i>	Jordbær			1			
<i>Fragaria sp./Potentilla sp.</i>	Jordbær/Potentil		1	1			
<i>Galium sp.</i>	Snerre	1	5	1			
<i>Geranium sp.</i>	Storkenæb	14	14	0,5		64	64
<i>cf. Lotus uliginosus</i>	Sump/Klit-Kællingetand	1					
<i>Luzula sp.</i>	Frytle	4	2	2			
<i>cf. Lysimachia</i>	Fredløs		1				
<i>Myosotis sp.</i>	Forglemmigej	1		1			
<i>Poaceae</i>	Græsfam.	69,8	65,5	25,8		64	43,2
<i>Polygonaceae</i>	Pileurtfam.		4,8	4			
<i>Potentilla anserina</i>	Gåse-Potentil	1					16
<i>Potentilla sp.</i>	Potentil					16	
<i>Ranunculus sp.</i>	Ranunkel			0,5			
<i>cf. Rhinanthus sp.</i>	Skjaller			2			
<i>Rumex sp.</i>	Skræppe	6	9,2	13,2		16	8
<i>Scirpus sp.</i>	Kogleaks		2				
<i>Scleranthus sp.</i>	Knavei			2			32
<i>Silene sp.</i>	Limurt			1			
<i>cf. Stachys sp.</i>	Galtetand			1			
<i>Stellaria graminea/palustris</i>	Græsbladet/Kær-Fladstjerne		1				
<i>Stellaria sp.</i>	Fladstjerne		125	31,4			40
<i>Stellaria sp./Cerastium sp.</i>	Fladstjerne/Hønsetarn	29					
<i>Veronica sp.</i>	Ærenpris		2	1			
<i>Vicia sp.</i>	Vikke	0,2					
<i>Vicia sp./Lathyrus sp.</i>	Vikke/Fladbælg		2	1,5			
<i>Viola sp.</i>	Viol	3,5					
Andet:							
Brændt org. mat.		4f	0,48g		2f		
cf."Dej"- klumper			1				
Fiskeknogler	Inkl. fragm.	2	17		11		32
Kalkskaller		+	+			+	
Keramik	Fragmenter						
Knogler	inkl. fragm.		88	9			
Muslingskaller	Fragmenter				12		
Sneglehuse	inkl. fragm.	18	16	1		48	64
Strå-fragmenter						32	

I prøverne fra gulvlaget i småhus 12 optræder en del Byg-kerner og -aksdele samt et meget stort antal frø fra markkrudd. Dette tyder på at huset har været anvendt til tærskning og rensning eller opbevaring af kornafgrøder. De mange Byg-kerner i gulvlaget (pr. nr. x895) var fladtrykte, hvilket må være sket inden forkulningen. Disse kerner må være trådt ned i gulvlagets overflade i husets funktionstid, for så at blive forkullet ved branden, der blev ikke konstateret noget ildsted i huset, så kornet er næppe blevet forkullet i løbet af husets funktionstid. Det store antal forkullede kornkerner

i prøverne x609 og x917 kan pege på at huset er brændt ved et uheld, frem for at være en bevidst afbrændt, da man næppe ville efterlade større mængder korn i huset, hvis det skulle brændes ned bevidst.

Gruben med muslingskaller (pr. nr. x369) indeholdt stort set ingen plantemakrofossiler, med undtagelse af nogle Lyng-kviste (*Calluna vulgaris*), og den adskiller sig herved klart fra husets øvrige funktioner.

Hus 11: Prøve nr. x856 stammer fra gulvlaget N403/N411 i huset. Prøven x1165 stammer fra tilvækstlaget N412 over gulvlaget. Småhus 19: Prøve nr. x1229 stammer fra gulvlaget N893 i huset.

Tabel 4. Resultaterne fra makrofossilanalyseerne af prøverne fra gård VII, hus 11 og småhus 19.

	Hus 11		Småhus 19	
	x856	x1165	x1229	
	3,71g	5,40g	8,60g	
Kulturplanter:				
<i>Hordeum vulgare</i> var. <i>nudum</i>	Nøgen Seksradet Byg	32	47	3,5
<i>Hordeum vulgare</i> var. <i>vulgare</i>	Avnklædt Seksradet Byg	1		1
<i>Hordeum vulgare</i>	Seksradet Byg	49,5	10	3
cf. <i>Secale cereale</i>	Rug		2	
<i>Triticum aestivum</i> S. L.	Almindelig Hvede		2	3
<i>Triticum</i> sp.	Hvede		2	
Ubest. korn		0,59g	0,86g	0,30g
<i>Hordeum vulgare</i>	Aksdele: Byg	0,5		
<i>Triticum</i> sp.	Aksdele: Hvede		1	2
<i>Camelina sativa</i> S. L.	Sæd-Dodder	1	10	5
Markkrud/ruderat planter:				
<i>Arrhenatherum elatior</i> var. <i>bulb</i>	Knoldet Draphavre Rodknold	1,2		1
<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	20	88,6	52,7
<i>Chenopodium polyspermum</i>	Mangefrøet Gåsefod	1	6	1,8
<i>Fumaria officinalis</i>	Læge-Jordrøg		2	
<i>Geranium pusillum/molle</i>	Liden/Blød Storkenæb	5	38	3
<i>Polygonum aviculare</i> S. L.	Vej-Pileurt	3	19	11
<i>Polygonum convolvulus</i>	Snerle - Pileurt	3,5	15,4	4,6
<i>Polygonum avi./con.</i>	Vej/Snerle - Pileurt	1	4,4	16,7
<i>Polygonum lapathif./persc.</i>	Bleg/Fersken-Pileurt	3	12	23
<i>Rumex acetosella</i>	Rødknæ	12	31 + 1	26
<i>Spergula arvensis</i>	Alm. Spergel	0,5	1,4	17
<i>Stellaria media</i>	Alm. Fuglegræs	6	6	3
<i>Thlaspi arvense</i>	Alm. Pengeurt	1		
Overdrev/vejkanter/skrænter:				
<i>Gentiana amarella/uliginosa</i>	Smalbægret/Eng-Ensiar	1		3
cf. <i>Ornithopus perpusillum</i>	Liden Fugleklo			0,5
<i>Plantago lanceolata</i>	Lancetbladet Vejbred		2	3
<i>Stellaria gramminea</i>	Græsbladet fladstjerne		6	
Hede/Hedemoser:				
<i>Calluna vulgaris</i>	Hede-Lyng kviste	1f		
<i>Empetrum nigrum</i>	Revling			1
Hedemoser/fugtige overdrev:				
<i>Danthonia decumbens</i>	Tandbælg	1		2
Fugtig eng/kær:				
<i>Prunella vulgaris</i>	Alm. Brunelle		2	
<i>Ranunculus cf. flammula</i>	Kær-Ranunkel			1
Tør bund/strandoverdrev:				
<i>Stellaria cf. pallida</i>	Bleg Fuglegræs			44
Kystnær eng/sump:				
<i>Eleocharis uniglumis</i>	Enskættet Sumpstrå			7,5
Sandet, urolig bund ved vandhuller:				
<i>Montia fontana</i> ssp. <i>chondrosperma</i>	Liden Vandarve		16	
Væld/bække/grøfter:				
<i>Montia fontana</i> ssp. <i>fontana</i>	Stor Vandarve		4	7
Økologi variabel:				
Asteraceae	Kurvblomstfam.			1
<i>Atriplex</i> sp.	Mælde	4	2	2
<i>Brassica</i> sp.	Kål sp.	1		1,2
Brassicaceae	Korsblomstfam.		26	2
<i>Bromus</i> sp.	Hejre	0,5	6,4	4,7
<i>Carex</i> sp.	Star	2		4
cf. <i>Cerastium</i> sp.	Hønsetarm		4	
<i>Chenopodium</i> sp.	Gåsefod	11,9	64,4	82,6
Chenopodiaceae	Gåsefodfam.		10	15,5
Cyperaceae	Halvgræsfam.	3	44	14,8
cf. Dipsacaceae	Kartebollefam.			1
<i>Eleocharis</i> sp.	Sumpstrå		3	
Fabaceae	Ærteblomstfam.	1,9		
<i>Fragaria</i> sp.	Jordbær		4	1
<i>Galium</i> sp.	Snerre	1		3
<i>Geranium</i> sp.	Storkenæb	19	39	15

		Hus 11		Småhus 19
		x856	x1165	x1229
<i>Juncus sp.</i>	Siv			1
<i>Luzula sp.</i>	Frytle			7
<i>Lysimachia sp./Glaux maritima</i>	Fredløs/Sandkryb			2
<i>Myosotis sp.</i>	Forglemmigvej	1		6,5
<i>Poa-type</i>	Rapgræs			15
<i>Poaceae</i>	Græsfam.	15,7	82	42,4
<i>Polygonaceae</i>	Pileurtfam.	7,2	8	4,4
<i>Potentilla anserina</i>	Gåse-Potentil		2	
<i>Potentilla sp.</i>	Potentil		4	2
<i>Ranunculus sp.</i>	Ranunkel		6,4	
<i>Ranunculus bulbosus/repens</i>	Knold-/Lav Ranunkel			1
<i>Rhinanthus sp.</i>	Skjaller	2		
<i>Rumex sp.</i>	Skræppe	3,2	20,8	0,5
<i>Scleranthus sp.</i>	Knavel		2	
<i>Stellaria sp.</i>	Fladstjerne	4	32	56
<i>Trifolium sp.</i>	Kløver	1	2	
<i>Tripleurospermum sp.</i>	Kamille	1		
<i>Veronica sp.</i>	Ærenpris	1		
<i>Vicia sp.</i>	Vikke			2
<i>Vicia sp./Lathyrus sp.</i>	Vikke/Fladbælg		18,8	
Andet:				
Brændt org. mat.		0,04g	0,18g	0,06g
Fiskeknogler	Inkl. fragm.		8	6
Kalkskaller				+
Knogler	Inkl. fragm.	11	28 + 14	14 + 2
Mosfragmenter			4	
Ravstumper			10	
Sneglehuse	Inkl. fragm.	2		5

Prøverne fra hus 11 indeholder primært Byg og det dertil hørende markukrudt. Prøven fra småhus 19 indeholder kun få kornkerner, men til gengæld en del mere markukrudtsfrø, hvilket kan pege på at tærskning eller opbevaring af afgrøder er sket her. Da tomten af småhus 19 ikke er tolket som en brandtomt og da der heller ikke optrådte noget ildsted, er det uvist hvordan ukrudtsfrøene er blevet forkullet og dermed om de i tomten fundne frø kan relateres til husets funktion.

I tilvækstlaget x 1165 er der en bemærkelsesværdig mængde ravstumper.

Småhus 18: Prøve nr. x1354 stammer fra gulvlaget/tilvækstlaget N937 i huset. Prøve nr. x1352 stammer fra udjævningslaget N834 over huset (evt. udjævnet tørv).

Tabel 5. Resultaterne fra makrofossilanalyserne af prøverne fra gård VII, småhus 18.

Småhus 18		x1352	x1354
		4,59g	9,20g
Kulturplanter:			
<i>Avena sp.</i>	Havre		2
<i>Hordeum vulgare var. nudum</i>	Nøgen Seksradet Byg		10
<i>Hordeum vulgare var. vulgare</i>	Avnklædt Seksradet Byg	1	5,5
<i>Hordeum vulgare</i>	Seksradet Byg	4,5	14,5
<i>Triticum aestivum S. L.</i>	Almindelig Hvede	1	30
<i>Triticum sp.</i>	Hvede	1	8,5
Ubest. korn		0,09g	0,73g
<i>Hordeum vulgare</i>	Aksdele: Byg		8,2
<i>Triticum dicoccum/spelta</i>	Aksdele: Emmer/Spelt		7,5
<i>Triticum sp.</i>	Aksdele: Hvede		1
	Ubest. aksdele fra korn		10
<i>Camelina sativa S. L.</i>	Sæd-Dodder	2	11,5+1
cf. <i>Pisum sp.</i>	Ært		1
Markukrud/ruderat planter:			
<i>Aphanes arvensis</i>	Alm. Dværgløvefod		3
<i>Arrhenatherum elatior var. bulb</i>	Knoldet Draphavre Rodknolde	1,8	6
<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	9,8	147
<i>Chenopodium polyspermum</i>	Mangefrøet Gåsefod	1,2	6,9
(<i>Erodium cicutarium</i>)	Hejrenæb		4,5
<i>Fumaria officinalis</i>	Læge-Jordrøg		1
<i>Geranium molle</i>	Blød Storkenæb		2
<i>Geranium pusillum/molle</i>	Liden/Blød Storkenæb		140
<i>Lithospermum arvense</i>	Ager-Stenfrø		3,6
<i>Papaver argemone</i>	Kølle-Valmue		1+ cf. 1
<i>Poa cf. annua</i>	Enårig rapgræs		4
<i>Polygonum aviculare S. L.</i>	Vej-Pileurt	8	86,1+4,5
<i>Polygonum convolvulus</i>	Snerle - Pileurt	1,2	37,6
<i>Polygonum avi./con.</i>	Vej/Snerle - Pileurt	3,8	59,8
<i>Polygonum lapathif./persc.</i>	Bleg/Fersken-Pileurt	2,2	5,2
<i>Rumex acetosella</i>	Rødknæ	15,4	57
<i>Spergula arvensis</i>	Alm. Spergel	5,5	22,8
<i>Thlaspi arvense</i>	Alm. Pengeurt	1	9
Overdrev/veikanter/skrænter:			
<i>Gentiana amarella/uliginosa</i>	Smalbægret/Eng-Ensian		1
cf. <i>Omithopus perpusillum</i>	Liden Fugleklo		1
<i>Plantago lanceolata</i>	Lancetbladet Vejbred	1	8
<i>Thymus sp.</i>	Timian (Smalbladet)		1
<i>Trifolium cf. pratense</i>	Rød-Kløver		1
(<i>Veronica cf. arvensis</i>)	Mark-Ærenpris		2
Hedemoser/fugtige overdrev:			
<i>Danthonia decumbens</i>	Tandbælg	7	2,5
Fugtig eng/kær:			
(<i>Carex oederi coll.</i>)	Dværg/Høst-Star		2
<i>Lychnis flos-cuculi</i>	Trævlekrone		1
<i>Prunella vulgaris</i>	Alm. Brunelle		2
Kystnær eng/sump:			
<i>Eleocharis uniglumis</i>	Enskællet Sumpstrå		5,5
Strandeng:			
<i>Suaeda maritima</i>	Strandgåsefod		6
Sandet, urolig bund ved vandhuller:			
<i>Montia fontana ssp. chondrosperma</i>	Liden Vandarve		1
Væld/bække/grøfter:			
<i>Montia fontana ssp. fontana</i>	Stor Vandarve	1	5
Økologi variabel:			
Asteraceae	Kurvblomstfam.		1
<i>Atriplex sp.</i>	Mælde	1	4
<i>Brassica sp.</i>	Kål	3,4	13,8
Brassicaceae	Korsblomstfam.	1	1
<i>Bromus sp.</i>	Hejre	1	20,5
<i>Carex otrubae/vulpina</i>	Sylt/Ræve-Star		1
<i>Carex sp.</i>	Star	1	1

		x1352	x1354
<i>Chenopodium sp.</i>	Gåsefod	26,8+1	46
<i>Chenopodiaceae</i>	Gåsefodfam.	4,2	ca. 200
<i>Cyperaceae</i>	Halvgræsfam.	5	10
<i>Fabaceae</i>	Ærteblomstfam.	1,5	6
<i>Festuca rubra coll./ovina</i>	Rød/Fåre-Svingel		1
<i>Fragaria sp.</i>	Jordbær		8
<i>Galeopsis sp.</i>	Hanekro		3,2
<i>Galium sp.</i>	Snerre		4
<i>Geranium sp.</i>	Storkenæb	38	
<i>Lamium sp.</i>	Tvetand		3
cf. <i>Laminaceae</i>	Læbeblomstfam.		2,4
cf. <i>Lotus uliginosus</i>	Sump/Klit-Kællingetand		6
<i>Luzula sp.</i>	Frytle	1	8
cf. <i>Nasturtium sp./Rorippa sp.</i>	Brøndkarse/Guldkarse	1	
<i>Odontites sp./Euphrasia sp.</i>	Rødtop/Øjentrøst		1
<i>Poa-type</i>	Rapgræs		65
<i>Poaceae</i>	Græsfam.	25	ca. 300
<i>Polygonaceae</i>	Pileurtfam.	4,2	77
<i>Potentilla anserina</i>	Gåse-Potentil		1
<i>Potentilla sp.</i>	Potentil		6,5
<i>Primulaceae</i>	Kodriverfam.		1
<i>Ranunculus sp.</i>	Ranunkel	0,4	1,9
<i>Ranunculus bulbosus/repens</i>	Knold-/Lav Ranunkel		13,7
<i>Rumex crispus/obtusifolius</i>	Kruset/Butbladet Skræppe		191,4
<i>Rumex sp.</i>	Skræppe	13,6	
<i>Stellaria gramminea/palustris</i>	Græsbladet/Kær-Fladstjerne		1
<i>Stellaria media/pallida</i>	Alm./Bleg Fladstjerne		263
<i>Stellaria sp.</i>	Fladstjerne	16,5	16
<i>Tripleurospermum sp.</i>	Kamille		15
cf. <i>Urtica dioica</i>			1
<i>Veronica sp.</i>	Ærenpris	1	
<i>Vicia sp./Lathyrus sp.</i>	Vikke/Fladbælg	1,7	14,5
<i>Viola sp.</i>	Viol		1,5
Andet:			
Brændt org. mat.		11f	0,12g
Coprolit			0,5
Fiskeknogler	Inkl. fragm.		20
Fiskeskæl			5
Kalkskaller		+	+
Keramik	Fragmenter		
Knogler	inkl. fragm.	49	6
Sneglehuse	inkl. fragm.	2	8

Der er en del korn i prøve nr. 1354, heraf over halvdelen fra Alm. Hvede. Dertil kommer en del aksled og et usædvanligt stort indhold af frø fra markukrudtsarter. Dette peger på at tærskning og/eller opbevaring af kornafgrøder i dette småhus. Makrofossilindholdet i prøve nr. 1352 er meget mindre og kan ikke belyse, om der er tale om et udjævningslag af tørv.

Hus 10: Prøve nr. x652 stammer fra ildstedet N415 i huset. Prøven x963 stammer fra udsmidslag N497 over gulvet i det nordlige indgangsparti af huset.

Tabel 6. Resultaterne fra makrofossilanalyserne af prøverne fra gård VII, hus 10.

Hus 10		x652	x963
		2,03g	6,04g
Kulturplanter:			
<i>Hordeum vulgare</i> var. <i>nudum</i>	Nøgen Seksradet Byg	5	6
<i>Hordeum vulgare</i> var. <i>vulgare</i>	Avnklædt Seksradet Byg		0,2
<i>Hordeum vulgare</i>	Seksradet Byg		3
cf. <i>Secale cereale</i>	Rug	0,5	
<i>Triticum aestivum</i> S. L.	Almindelig Hvede	14	1
<i>Triticum</i> sp.	Hvede	1	
Ubest. korn		0,20g	0,14g
<i>Triticum</i> sp.	Aksdele: Hvede	1	
<i>Camelina sativa</i> S. L.	Sæd-Dodder	2 + 1	
<i>Linum usitatissimum</i>	Alm. Hør	1	
Markkrudd/Uruderat planter:			
<i>Arrhenatherum elatior</i> var. <i>bulb</i>	Knoldet Draphavre Rodknolde	0,5	0,2
<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	48	21,1
<i>Chenopodium polyspermum</i>	Mangefrøet Gåsefod	2,5	
<i>Fumaria officinalis</i>	Læge-Jordrøg	0,5	0,2
<i>Geranium pusillum</i> /molle	Liden/Blød Storkenæb	10	8
<i>Polygonum aviculare</i> S. L.	Vej-Pileurt	9	
<i>Polygonum convolvulus</i>	Snerle - Pileurt		2,9
<i>Polygonum avi./con.</i>	Vej/Snerle - Pileurt	4,9	4,6
<i>Polygonum laphatif./persc.</i>	Bleg/Fersken-Pileurt	12,6	5,2
<i>Rumex acetosella</i>	Rødknæ	27,1	14
<i>Spergula arvensis</i>	Alm. Spergel	3	1,5
<i>Stellaria media</i>	Alm. Fuglegræs	5	3
<i>Thlaspi arvense</i>	Alm. Pengeurt	1 + 1	
Overdrev/vejkanter/skrænter:			
<i>Acinos arvensis</i>	Voldtimian		1
<i>Medicago lupulina</i>	Humle-Sneglebælg	3	
<i>Plantago lanceolata</i>	Lancetbladet Vejbred	1	1
Hede/Hedemoser:			
<i>Calluna vulgaris</i>	Hede-Lyng kviste		2f
Hedemoser/fugtige overdrev:			
<i>Danthonia decumbens</i>	Tandbælg	6	1
Tør bund/strandoverdrev:			
<i>Stellaria cf. pallida</i>	Bleg Fuglegræs		4
Væld/bække/grøfter:			
<i>Montia fontana</i> ssp. <i>fontana</i>	Stor Vandarve	2	
Økologi variabel:			
<i>Atriplex</i> sp.	Mælde		5
<i>Brassica</i> sp.	Kål sp.	138,6	2,5
Brassicaceae	Korsblomstfam.	2,7	1
<i>Bromus</i> sp.	Hejre	1,1	0,4
<i>Carex</i> sp.	Star	4,5	
<i>Chenopodium</i> sp.	Gåsefod	30,3+13,5	
Chenopodiaceae	Gåsefodfam.		31,6
Cyperaceae	Halvgræsfam.	9,4 + 1	8
<i>Eleocharis</i> sp.	Sumpstrå	4,7	
Fabaceae	Ærteblomstfam.	3	9
<i>Fragaria</i> sp.	Jordbær	1	
<i>Galium</i> sp.	Snerre	1	1
<i>Geranium</i> sp.	Storkenæb	41	5
<i>Luzula</i> sp.	Frytle	2	2
<i>Myosotis</i> sp.	Forglemmigej sp.		1
cf. <i>Plantago</i> sp.	Vejbred		1
Poaceae	Græsfam.	56,9	9,1 + 1
Polygonaceae	Pileurtfam.	6	4,9
<i>Potentilla anserina</i>	Gåse-Potentil		1
<i>Potentilla</i> sp.	Potentil	1	1
<i>Ranunculus</i> sp.	Ranunkel	2	
<i>Rumex</i> sp.	Skræppe	56,2 + 1	1,7
<i>Stellaria</i> sp.	Fladstjerne	18,5	7
<i>Trifolium</i> sp.	Kløver	2	
<i>Tripleurospermum</i> sp.	Kamille	1	
<i>Vicia</i> sp./ <i>Lathyrus</i> sp.	Vikke/Fladbælg	2	1,5
Andet:			
Brændt org. mat.		0,04g	
Fiskeknogler	Inkl. fragm.	22	15
Kalkskaller		+	+
Keramik	Fragmenter		2
Knogler	inkl. fragm.		18
Muslingeskaller	Fragmenter		2
Sneglehuse	inkl. fragm.	30	

Prøverne fra hus 10 indeholder primært korn og det dertil hørende markkrudd.

Hus 9: Prøve nr. x466 stammer fra gulvlaget. Prøve nr. x383 stammer fra husgulv/tilvækstlag fra område i udkanten af ildsted.

Tabel 7. Resultaterne fra makrofossilanalyserne af prøverne fra gård VII, hus 9.

Hus 9		x383	x466
		15,00g	4,46g
Kulturplanter:			
<i>Avena sp.</i>	Havre		5
<i>Hordeum vulgare var. nudum</i>	Nøgen Seksradet Byg		3
<i>Hordeum vulgare</i>	Seksradet Byg		2
<i>Triticum aestivum S. L.</i>	Almindelig Hvede		10
Ubest. korn		0,64g	0,29g
Markukrudt/ruderat planter:			
<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	19	27,6
<i>Chenopodium polyspermum</i>	Mangefrøet Gåsefod	2	
<i>Euphorbia helioscopia</i>	Skærm-Vortemælk		1
<i>Polygonum aviculare S. L.</i>	Vej-Pileurt	4,4	4
<i>Polygonum convolvulus</i>	Snerle - Pileurt	2,8	7
<i>Polygonum avi./con.</i>	Vej/Snerle - Pileurt	1,6	
<i>Polygonum lapathif./persc.</i>	Bleg/Fersken-Pileurt	7	6,8
<i>Rumex acetosella</i>	Rødknæ	14,4	6
<i>Spergula arvensis</i>	Alm. Spergel	12,8	8
<i>Stellaria media</i>	Alm. Fuglegræs	13	24
<i>Thlaspi arvense</i>	Alm. Pengeurt	0,4 + 1	
<i>Vicia cf. angustifolia var. angus.</i>	Smalbladet Vikke		1
Overdrev/vejkanter/skrænter:			
<i>cf. Ornithopus perpusillum</i>	Liden Fugleklo		4
<i>Plantago lanceolata</i>	Lancetbladet Vejbred		1
<i>Stellaria cf. graminea</i>	Græsbladet fladstjerne		1
Hede/Hedemoser:			
<i>Calluna vulgaris</i>	Hede-Lyng kviste	22f	
Økologi variabel:			
<i>Asteraceae</i>	Kurvblomstfam.		15
<i>Atriplex sp.</i>	Mælde	0,4	
<i>Brassica sp.</i>	Kål	19,8	1 + 1,4
<i>Brassicaceae</i>	Korsblomstfam.	1	0,4
<i>Bromus cf. hordaceus S. L.</i>	Blød Hejre		3
<i>Bromus sp.</i>	Hejre	1,6	10,9
<i>Caryophyllaceae</i>	Nellikefam.	18	3,2
<i>Chenopodium sp.</i>	Gåsefod	72,8 + 5,5	50,4
<i>Cyperaceae</i>	Halvgræsfam.	1 + 3	6
<i>Fabaceae</i>	Ærteblomstfam.	8,8	7,5
<i>Galium sp.</i>	Snerre		5,2
<i>Geranium sp.</i>	Storkenæb		15
<i>cf. Lotus uliginosus</i>	Sump/Klit-Kællingetand		1
<i>Poaceae</i>	Græsfam.	28,8	37,8
<i>Polygonaceae</i>	Pileurtfam.	2,8	11
<i>Ranunculus sp.</i>	Ranunkel	2	1
<i>Rumex sp.</i>	Skræppe	5,4	6
<i>Tripleurospermum sp.</i>	Kamille		1
<i>Veronica sp.</i>	Ærenpris		1
<i>Vicia sp.</i>	Vikke	4	
Andet:			
Brændt org. mat.		0,22g	0,08g
Fiskeknogler	Inkl. fragm.		7
Kalkskaller		+	+
Knogler	inkl. fragm.	14	8
Sneglehuse	inkl. fragm.	16	

Prøverne fra hus 9 indeholder primært korn og det dertil hørende markukrudt. I prøven fra ildstedet er der mange fragmenter af Lyng-kviste, hvilket kan pege på anvendelsen af Lyng-tørve som brændsel.

Hus 8: Prøve nr. x486 stammer fra lergulvet N357 i den vestligste del af huset

Tabel 8. Resultaterne fra makrofossilanalysen af prøven fra gård VII, hus 8.

		Hus 8
		x486
		5,10g
Kulturplanter:		
<i>Hordeum vulgare</i> var. <i>nudum</i>	Nøgen Seksradet Byg	1
<i>Hordeum vulgare</i>	Seksradet Byg	3
Ubest. korn		0,19g
<i>Hordeum vulgare</i>	Aksdele: Byg	1,2
<i>Camelina sativa</i> S. L.	Sæd-Dodder	1
Markukrudt/ruderat planter:		
<i>Arrhenatherum elatior</i> var. <i>bulb</i>	Knoldet Draphavre Rodknolde	1
<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	9,3
<i>Geranium pusillum</i> /molle	Liden/Blød Storkenæb	1
<i>Polygonum avi./con.</i>	Vej/Snerle - Pileurt	2
<i>Polygonum lapathif./persc.</i>	Bleg/Fersken-Pileurt	1
<i>Rumex acetosella</i>	Rødknæ	3
<i>Spergula arvensis</i>	Alm. Spergel	3,4
<i>Stellaria media</i>	Alm. Fuglegræs	2
<i>Thlaspi arvense</i>	Alm. Pengeurt	1
Overdrev/veikanter/skrænter:		
<i>Gentiana amarella/uliginosa</i>	Smalbægret/Eng-Ensian	1
<i>Pimpinella saxifraga</i>	Alm. Pimpinelle	1
Hedemoser/fugtige overdrev:		
<i>Danthonia decumbens</i>	Tandbælg	1
Tør bund/strandoverdrev:		
<i>Stellaria cf. pallida</i>	Bleg Fuglegræs	1
Økologi variabel:		
<i>Brassica</i> sp.	Kål sp.	1
<i>Bromus</i> sp.	Hejre	2,5
<i>Carex</i> sp.	Star	0,5
<i>Chenopodium</i> sp.	Gåsefod	10,7
<i>Chenopodiaceae</i>	Gåsefodfam.	5,7
<i>Fabaceae</i>	Ærteblomstfam.	1
<i>Galium</i> sp.	Snerre	2
<i>Geranium</i> sp.	Storkenæb	8,5
<i>Luzula</i> sp.	Frytle	1
<i>Poaceae</i>	Græsfam.	11,4
<i>Polygonaceae</i>	Pileurtfam.	3,5
<i>Potentilla</i> sp.	Potentil	1
<i>cf. Rhinanthus</i> sp.	Skjaller	1
<i>Rumex</i> sp.	Skræppe	1
<i>Stellaria</i> sp.	Fladstjerne	6
<i>Vicia</i> sp./ <i>Lathyrus</i> sp.	Vikke/Fladbælg	1,5
Andet:		
Brændt org. mat.		0,04g
Kalkskaller		+
Knogler	inkl. fragm.	64
Ravstumper		1
Sneglehuse	inkl. fragm.	5

Prøven fra hus 8 indeholder et mindre antal Byg-kerner og det dertil hørende markukrudt.

Grube N738: Prøve nr. x1239 stammer fra lag N819 i top af gruben N738. Laget er formodentligt udsmidslag fra hus 7.

Tabel 9. Resultaterne fra makrofossilanalysen af prøven gruben N738.

		grube N738
		x1239
		67,00g
Kulturplanter:		
<i>Hordeum vulgare</i>	Seksradet Byg	8
Ubest. korn		0,12g
<i>Camelina sativa</i> S. L.	Sæd-Dodder	4
Markukrudt/ruderat planter:		
<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	28,8
<i>Chenopodium polyspermum</i>	Mangefrøet Gåsefod	2
<i>Polygonum aviculare</i> S. L.	Vej-Pileurt	8
<i>Polygonum convolvulus</i>	Snerle - Pileurt	8
<i>Polygonum avi./con.</i>	Vej/Snerle - Pileurt	4
<i>Polygonum lapathif./persc.</i>	Bleg/Fersken-Pileurt	67,2
<i>Rumex acetosella</i>	Rødknæ	40,8
<i>Spergula arvensis</i>	Alm. Spergel	188
Overdrev/veikanter/skrænter:		
<i>Medicago lupulina</i>	Humble-Sneglebælg	4
Hedemoser/fugtige overdrev:		
<i>Danthonia decumbens</i>	Tandbælg	4
Tør bund/strandoverdrev:		
<i>Stellaria cf. pallida</i>	Bleg Fuglegræs	32
Økologi variabel:		
<i>Bromus sp.</i>	Hejre	2,4
<i>Chenopodium sp.</i>	Gåsefod	44,8
<i>Cirsium sp.</i>	Bladhoved-Tidsel	0,8
Cyperaceae	Halvgræsfam.	16
<i>Galium sp.</i>	Snerre	4
<i>Geranium sp.</i>	Storkenæb	20
Poaceae	Græsfam.	47,2
<i>Potentilla sp.</i>	Potentil	4
<i>cf. Rhinanthus sp.</i>	Skjaller	
<i>Rumex sp.</i>	Skræppe	
<i>Stellaria sp.</i>	Fladstjerne	
<i>Vicia sp./Lathyrus sp.</i>	Vikke/Fladbælg	4
Andet:		
Brændt org. mat.		0,40g
Kalkskaller		+
Knogler	inkl. fragm.	ca. 320 + 80
Ravstumper		
Sneglehuse	inkl. fragm.	4

Prøven fra gruben indeholder primært markukrudts-frø og et meget stort antal knogler. Dette kan støtte formodningen om at gruben indeholder udsmid fra husholdningen.

Hus 17: Prøve nr. x1319 stammer fra grebningen N912. Prøven x1283 stammer fra gulv/tilvækstlag N900.

Tabel 10. Resultaterne fra makrofossilanalyserne af prøverne fra gård VII, hus 17.

Hus 17		x1283	x1319
		11,77g	14,52g
Kulturplanter:			
<i>Avena sp.</i>	Havre	1	4
<i>Hordeum vulgare var. nudum</i>	Nøgen Seksradet Byg	3	4
<i>Hordeum vulgare</i>	Seksradet Byg	3,5	8
<i>Triticum aestivum S. L.</i>	Almindelig Hvede	1	
<i>Triticum sp.</i>	Hvede	2	23
Ubest. korn		0,14g	0,78g
<i>Hordeum vulgare</i>	Aksdele: Byg	cf. ½	4
<i>Camelina sativa S. L.</i>	Sæd-Dodder	1	8
Markukrud/ruderat planter:			
<i>Aphanes arvensis</i>	Alm. Dværgløvefod		
<i>Arrhenatherum elatior var. bulb</i>	Knoldet Draphavre Rodknoide	0,5	0,8
<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	46,4	142,2
<i>Chenopodium polyspermum</i>	Mangefrøet Gåsefod	6	4
<i>Euphorbia helioscopia</i>	Skærm-Vortemælk		4
<i>Fumaria officinalis</i>	Læge-Jordrøg	0,2	
<i>Geranium pusillum/molle</i>	Liden/Blød Storkenæb	16	46
<i>Polygonum aviculare S. L.</i>	Vej-Pileurt		12 + 1
<i>Polygonum convolvulus</i>	Snerle - Pileurt	2	
<i>Polygonum avi./con.</i>	Vej/Snerle - Pileurt	0,4	26
<i>Polygonum laphatif./persc.</i>	Bleg/Fersken-Pileurt	2	17,2 + 1
<i>Rumex acetosella</i>	Rødknæ	17,1	119,8
<i>Solanum nigrum</i>	Sort Natskygge	1	
<i>Spergula arvensis</i>	Alm. Spergel	8,5	28,4
<i>Stellaria media</i>	Alm. Fuglegræs	5	25,4
<i>Thlaspi arvense</i>	Alm. Pengeurt		0,8
Overdrev/vejkanter/skrænter:			
<i>Myosotis cf. stricta</i>	Rank Førglemmevej		2
<i>cf. Ornithopus perpusillum</i>	Liden Fugleklo		4
<i>Plantago lanceolata</i>	Lancetbladet Vejbred		4
<i>Stellaria graminea</i>	Græsbladet fladstjerne	4	
<i>Thymus sp.</i>	Timian (Smalbladet)	1	
<i>Trifolium cf. arvense</i>	Hare-Kløver		4
<i>Trifolium cf. pratense</i>	Rød-Kløver		2
Hede/Hedemoser:			
<i>Calluna vulgaris</i>	Hede-Lyng kviste	2	
<i>cf. Calluna vulgaris</i>	Hede-Lyng blomsterbasis	2	
<i>Empetrum nigrum</i>	Revling	1	
<i>Erica tetralix</i>	Klokkelyng blad	1	
Hedemoser/fugtige overdrev:			
<i>Danthonia decumbens</i>	Tandbælg	cf. 2	2
Fugtig eng/kær:			
<i>Prunella vulgaris</i>	Alm. Brunelle		2
Vældenge/Tørveenge/Hedemoser:			
<i>Carex cf. pulicaris</i>	Loppe-Star		2
Tør bund/strandoverdrev:			
<i>Stellaria cf. pallida</i>	Bleg Fuglegræs		12
Sandet, urolig bund ved vandhuller:			
<i>Montia fontana ssp. chondrosperma</i>	Liden Vandarve	2	
<i>Scirpus setaceus</i>	Børste-Kogleaks		2
Væld/bække/grøfter:			
<i>Montia fontana ssp. fontana</i>	Stor Vandarve	1	8
Økologi variabel:			
<i>Atriplex sp.</i>	Mælde		4
<i>Brassica sp.</i>	Kål sp.	16,8	11
<i>Brassicaceae</i>	Korsblomstfam.	4,2	9,8
<i>Bromus sp.</i>	Hejre	1	4,4
<i>cf. Campanula sp.</i>	Klokke	1	
<i>Carex sp.</i>	Star		6
<i>Chenopodium sp.</i>	Gåsefod	31 + 9,4	73 + 28
<i>Chenopodiaceae</i>	Gåsefodfam.	4	63,4
<i>Cyperaceae</i>	Halvgræsfam.	14,2	40
<i>Eleocharis sp.</i>	Sumpstrå	1	
<i>Fabaceae</i>	Ærteblomstfam.		10,4
<i>Galium sp.</i>	Snerre	1	
<i>Geranium sp.</i>	Storkenæb	15	64

		x1283	x1319
<i>cf. Lotus uliginosus</i>	Sump/Klit-Kællingetand		2
<i>Luzula sp.</i>	Frytle	1	4
<i>Myosotis sp.</i>	Forglemmigej	1	3
<i>cf. Plantago sp.</i>	Vejbred		2
<i>Poaceae</i>	Græsfam.	10,5	60,8 + 1
<i>Polygonaceae</i>	Pileurtfam.	1	4,4
<i>Potentilla sp.</i>	Potentil	1,5	
<i>Ranunculaceae</i>	Ranunkelfam.		2
<i>Ranunculus sp.</i>	Ranunkel		4,4
<i>Ranunculus bulbosus/repens</i>	Knold-/Lav Ranunkel		2
<i>Rumex sp.</i>	Skræppe	5,5	15,6 + 2
<i>Scirpus sp.</i>	Kogleaks		2
<i>Scleranthus sp.</i>	Knavel		2
<i>Stellaria sp.</i>	Fladstjerne	7,5	30
<i>cf. Urtica dioica</i>	Stor Nælde	1	
<i>Veronica sp.</i>	Ærenpris	1	4
<i>Vicia sp./Lathyrus sp.</i>	Vikke/Fladbælg	4	11,8
Andet:			
Brændt org. mat.		0,26g	24f
Fiskeknogler	Inkl. fragm.	ca. 30	54
Fiskeskæl			8
Kalkskaller			+
Knogler	inkl. fragm.	ca. 70+1	
Muslingskaller	Fragmenter	ca. 50	36
Ravstumper		8	
Sneglehuse	inkl. fragm.	6	62

Prøverne fra hus 17 indeholder primært korn og det dertil hørende markukrudt. Prøverne indeholdt tillige mange fragmenter af muslingskaller, fiskeknogler og sneglehuse samt Posthornsorm (*Spirobis borealis*), en art af Børsteorm, der lever på Blæretang og lignende Brunalger.

Hus 1: Prøve nr. x333 stammer fra lag N238, 0-10 cm over gulvlag i beboelsesenden. Prøve nr. x1163 stammer fra tilvækstlag/stald N363.

Tabel 11. Resultaterne fra makrofossilanalyserne af prøverne fra gård VII, hus 1.

Hus 1		x333	x1163
		13,09g	0,94g
Kulturplanter:			
<i>Hordeum vulgare</i>	Seksradet Byg	3	2
Ubest. korn		0,1g	0,07g
cf. <i>Hordeum vulgare</i>	Aksdele: Byg	1	
<i>Camelina sativa</i> S. L.	Sæd-Dodder	1	1
Markukrudt/ruderat planter:			
<i>Arrhenatherum elatior</i> var. <i>bulb</i>	Knoldet Draphavre Rodknolde	2	1
<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	9	9,5
<i>Chenopodium polyspermum</i>	Mangefrøet Gåsefod	1	
<i>Geranium pusillum</i>	Liden Storkenæb	1	
<i>Geranium pusillum/molle</i>	Liden/Blød Storkenæb	1	4
<i>Polygonum aviculare</i> S. L.	Vej-Pileurt		1
<i>Polygonum convolvulus</i>	Snerle - Pileurt	4	2
<i>Polygonum avi./con.</i>	Vej/Snerle - Pileurt		4
<i>Polygonum laphatif./persc.</i>	Bleg/Fersken-Pileurt	3	0,5
<i>Raphanus raphanistrum</i>	Kiddike	0,2	
<i>Rumex acetosella</i>	Rødknæ	22	2
<i>Spergula arvensis</i>	Alm. Spergel	4	1
cf. <i>Spergula arvensis</i>	Alm. Spergel	0,2	
<i>Stellaria media</i>	Alm. Fuglegræs	2,5	1,5 + 0,5
Overdrev/vejkanter/skrænter:			
cf. <i>Ornithopus perpusillum</i>	Liden Fugleklo		4,5
<i>Plantago lanceolata</i>	Lancetbladet Vejbred	0,5	
<i>Stellaria cf. graminea</i>	Græsbladet fladstjerne	2	
Hedemoser/fugtige overdrev:			
<i>Danthonia decumbens</i>	Tandbælg	3 + cf.7	2
Fugtig eng/kær:			
<i>Prunella vulgaris</i>	Alm. Brunelle		2
<i>Stellaria palustris</i>	Kær-Fladstjerne		1
Økologi variabel:			
<i>Atriplex</i> sp.	Mælde		1
<i>Brassica</i> sp.	Kål	1	10,9
<i>Bromus</i> sp.	Hejre	0,5	
Caryophyllaceae	Nellikfam.	0,5	
<i>Chenopodium</i> sp.	Gåsefod	12,3	7,5 + 1
Cyperaceae	Halvgræsfam.	2	2 + 2
Fabaceae	Ærteblomstfam.	1,5	
<i>Geranium</i> sp.	Storkenæb	8	10
Poaceae	Græsfam.	9,5	29,7
<i>Polygonum</i> sp.	Pileurt	2	
<i>Potentilla</i> sp.	Potentil		1
<i>Ranunculus</i> sp.	Ranunkel		1,2
<i>Rumex</i> sp.	Skræppe		2
<i>Scirpus</i> sp.	Kogleaks		3
<i>Stellaria</i> sp.	Fladstjerne	1	1
<i>Trifolium</i> sp.	Kløver	3	
<i>Vicia</i> sp.	Vikke		1
Andet:			
Brændt org. mat.		0,07g	
Kalkskaller			+
Knogler	inkl. fragm.	12	1
Ravstumper			1
Sneglehuse	inkl. fragm.		1

Prøverne fra hus 1 indeholder kun en mindre mængde korn og det dertil hørende markukrudt.

Yngre fase**Gård VII, X og XI**

Småhus 7: Prøve nr. x714 stammer fra gulvlag/tilvækstlag N478/N483 (samtidig med hus 3)

Tabel 12. Resultaterne fra makrofossilanalysen af prøven fra gård VII, småhus 7.

Småhus 7		x714
		10.00g
Kulturplanter:		
<i>Avena sp.</i>	Havre	1
<i>Hordeum vulgare var. nudum</i>	Nøgen Seksradet Byg	1
<i>Hordeum vulgare var. vulgare</i>	Avnklædt Seksradet Byg	1
<i>Hordeum vulgare</i>	Seksradet Byg	1
<i>Triticum sp.</i>	Hvede	1
Ubest. korn		0,13g
Markukrudt/ruderat planter:		
<i>Arrhenatherum elatior var. bulb</i>	Knoldet Draphavre Rodknoide	0,4
<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	5,4
<i>Polygonum aviculare S. L.</i>	Vej-Pileurt	1
<i>Polygonum convolvulus</i>	Snerle-Pileurt	2
<i>Polygonum laphatif./persc.</i>	Bleg/Fersken-Pileurt	4,3
<i>Rumex acetosella</i>	Rødknæ	13
<i>Spergula arvensis</i>	Alm. Spergel	2
<i>Stellaria media</i>	Alm. Fuglegræs	5
Hede/Hedemoser:		
<i>Calluna vulgaris</i>	Hede-Lyng kviste	14
Hedemoser/fugtige overdrev:		
<i>Danthonia decumbens</i>	Tandbælg	19
Sure, klarvandede søer:		
<i>Littorella uniflora</i>	Strandbo	1
Økologi variabel:		
<i>Capsella b-p/Descurainia sophia</i>	Hyrdetaske/Barberforstand	0,4
<i>Carex sp.</i>	Star	6,5
<i>Chenopodium sp.</i>	Gåsefod	6,2
<i>Chenopodiaceae</i>	Gåsefodfam.	1
<i>Cyperaceae</i>	Halvgræsfam.	10,4
<i>Geranium sp.</i>	Storkenæb	0,5
<i>Myosotis sp.</i>	Forglemmigej	2
<i>Poaceae</i>	Græsfam.	20
<i>Polygonaceae</i>	Pileurtfam.	1
<i>Rumex sp.</i>	Skræppe	2
<i>Trifolium sp.</i>	Kløver	3
Andet:		
Brændt org. mat.		0,10g
Knogler	inkl. fragm.	50

Prøven fra småhus 7 indeholder kun en mindre mængde korn og det dertil hørende markukrudt.

Hus 14: Prøve nr. x1245 stammer fra gulv/tilvækstlag N371. Småhus 11: Prøve nr. x1264 stammer fra gulv/tilvækstlag N836/N837. Gård XI-hus 3: Prøve nr. x958 stammer fra lerlaget i ildsted N347. Prøve nr. x816 stammer fra tilvækstlag N348 Prøve nr. x957, stammer fra tilvækstlag N348 i staldenden af huset.

Tabel 13. Resultaterne fra makrofossilanalyserne af prøverne fra gård VII, hus 14 og småhus 11 samt gård XI, hus 3.

	Gård VII		Gård XI		
	Hus 14	Småhus 11	Hus 3	Hus 3	Hus 3
	x1245 14,80g	x1264 9,54g	x816 1,09g	x957 1,41g	x958 4,40g
Kulturplanter:					
<i>Hordeum vulgare</i> var. <i>nudum</i>	Nøgen Seksradet Byg		2		
<i>Hordeum vulgare</i> var. <i>vulgare</i>	Avnklædt Seksradet Byg				1,5
<i>Hordeum vulgare</i>	Seksradet Byg			2	2,2
Ubest. korn		2,8g	3g	0,06g	0,06g
<i>Triticum</i> sp.	Aksdele: Hvede	1			
<i>Camelina sativa</i> S. L.	Sæd-Dodder				1
cf. <i>Linum ussitatissimum</i>	Alm Hør			1	
Markukrudt/ruderat planter:					
<i>Arrhenatherum elatior</i> var. <i>bulb</i>	Knoldet Draphavre Rodknolde	2,4		0,5	
<i>Brassica nigra</i>	Sort Sennep				1
<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod		3,2	7,5	12,5
<i>Chenopodium polyspermum</i>	Mangefrøet Gåsefod		1		
<i>Geranium pusillum/molle</i>	Liden/Blød Storkenæb				1
<i>Polygonum aviculare</i> S. L.	Vej-Pileurt			1	
<i>Polygonum convolvulus</i>	Snerle - Pileurt	2	3		2
<i>Polygonum avi./con.</i>	Vej/Snerle - Pileurt				2,4
<i>Polygonum laphatif./persc.</i>	Bleg/Fersken-Pileurt	2,4	1,4		1
<i>Rumex acetosella</i>	Rødknæ	2	22		2
<i>Spergula arvensis</i>	Alm. Spergel		11	2	3
<i>Stellaria media</i>	Alm. Fuglegræs		5	2	4
Overdrev/vejkanter/skrænter:					
cf. <i>Medicago lupulina</i>	Humle-Sneglebælg	2			
<i>Plantago lanceolata</i>	Lancetbladet Vejbred	2		0,5	
Hede/Hedemoser:					
<i>Calluna vulgaris</i>	Hede-Lyng kviste				6f
<i>Empetrum nigrum</i>	Revling		5		4
<i>Erica tetralix</i>	Klokkelyng frøkapsel				1
Hedemoser/fugtige overdrev:					
<i>Danthonia decumbens</i>	Tandbælg	8			1
Fugtig eng/kær:					
(<i>Carex oederi</i> coll.)	Dværg/Høst-Star			7	
Økologi variabel:					
<i>Brassica</i> sp.	Kål		0,2		0,5
<i>Carex</i> cf. <i>pilulifera</i>	Pille-Star			1	
<i>Carex</i> sp.	Star		2		3
<i>Chenopodium</i> sp.	Gåsefod	2	5,7	3,2	2,5
<i>Chenopodiaceae</i>	Gåsefodfam.			4,4	10,7
<i>Cyperaceae</i>	Halvgræsfam.		8,5	2,2	3,5
<i>Eleocharis</i> sp.	Sumpstrå			1	
<i>Ericaceae</i> sp.	Lyng-fam. Kapsel				2
<i>Geranium</i> sp.	Storkenæb		3		5
<i>Juncus</i> sp.	Siv		1		2
<i>Poaceae</i>	Græsfam.	3	5,5	11	8
<i>Polygonaceae</i>	Pileurtfam.			1	
<i>Potentilla</i> sp.	Potentil			2	1
<i>Rumex</i> sp.	Skræppe		2		
<i>Stellaria</i> sp.	Fladstjerne		2	2,2	
<i>Stellaria</i> sp./ <i>Cerastium</i> sp.	Fladstjerne/Hønsetarn				1
<i>Trifolium</i> sp.	Kløver				1
<i>Veronica</i> sp.	Ærenpris				1
<i>Vicia</i> sp./ <i>Lathyrus</i> sp.	Vikke/Fladbælg			0,5	
Andet:					
Brændt org. mat.		8f			2f
<i>Chara</i> sp.	Kransnålalge Oogonie				1
cf. "Dej"- klumper				1	
Fiskeknogler	Inkl. fragm.	60	+		3
Kalkskaller		+	+	+	
Knogler	inkl. fragm.		ca.100	2	
Sneglehuse	inkl. fragm.	ca. 160			

Prøven fra husene indeholdt hovedsageligt lidt korn og det dertil hørende markukrudt.

Hus 15: Prøve nr. x1244 stammer fra tilvækstlag N831 i husets beboelsesende. Småhus 6: Prøve nr. x670 stammer fra tilvækstlag N477.

Tabel 14. Resultaterne fra makrofossilanalyserne af prøverne fra gård VII, hus 15 og småhus 6.

		Hus 15	Småhus 6
		x1244	x670
		5,39g	1,64g
Kulturplanter:			
<i>Hordeum vulgare</i> var. <i>nudum</i>	Nøgen Seksradet Byg		3
<i>Hordeum vulgare</i>	Seksradet Byg		4
Ubest. korn			0,10g
cf. <i>Hordeum vulgare</i>	Aksdele: Byg		
<i>Triticum</i> cf. <i>spelta</i>	Aksdele: Spelt	0,5	
Markukrudt/ruderat planter:			
<i>Arrhenatherum elatior</i> var. <i>bulb</i>	Knoldet Draphavre Rodknolde	3	0,7
<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	2	6
<i>Polygonum convolvulus</i>	Snerle - Pileurt		2
<i>Polygonum laphatif./persc.</i>	Bleg/Fersken-Pileurt		1
<i>Rumex acetosella</i>	Rødknæ		13,7
<i>Spergula arvensis</i>	Alm. Spergel		2
Hedemoser/fugtige overdrev:			
<i>Danthonia decumbens</i>	Tandbælg	3	cf. 2
Økologi variabel:			
<i>Atriplex</i> sp.	Mælde		1
<i>Chenopodium</i> sp.	Gåsefod		3,9
<i>Chenopodiaceae</i>	Gåsefodfam.		3
<i>Cyperaceae</i>	Halvgræsfam.		15,4
cf. <i>Laminaceae</i>	Læbeblomstfam.		1
<i>Poaceae</i>	Græsfam.		7
<i>Polygonaceae</i>	Pileurttfam.		3
<i>Potentilla</i> sp.	Potentil		1
<i>Ranunculus</i> sp.	Ranunkel		1
<i>Rumex</i> sp.	Skræppe		1
<i>Stellaria</i> sp.	Fladstjerne		3
Andet:			
Brændt org. mat.			5f
Kalkskaller		+	+
Sneglehuse	inkl. fragm.	4	39

Prøven fra hus 15 indeholdt stort set ingen frø. Prøven fra småhus 6 indeholdt kun en mindre mængde korn og det dertil hørende markukrudt samt en del frø fra Halvgræsser (*Cyperaceae* sp).

Hus 16: Prøve nr. x1265 stammer fra staldenden lag N815. Småhus 5: Prøve nr. x662 stammer fra tilvækst-/udsmid-/udjævningslag N480. Småhus 3: Prøve nr. x346 stammer fra kridtgulvet N475 i husets østende. Småhus 2: Prøve nr. x344 stammer fra kridtgulvet i det nordøstlige kvadrant af huset.

Gård XI-hus 5: Prøve nr. x743 stammer fra gulvlag/tilvækstlag N563 (brandtomt, stald). Prøven x817 stammer fra ildstedet N350.

Gård X-hus 3: Prøverne nr. x306 og x569 stammer fra gulv-/tilvækstlag N299 (brandtomt)(måske lidt yngre).

Kridtvej/forplads N405: Prøven x201 stammer fra en lille hob Hør- og Sæd-Dodderfrø, der blev fundet i forbindelse med skårene fra et småkar et par meter syd for Gård X, hus 3.

Tabel 15. Resultaterne fra makrofossilanalyserne af prøverne fra gård VII, hus 16 og småhus 2, 3 og 5 samt gård XI, hus 5 og gård X, hus 3 samt kridtvej N405.

	Gård VII				Gård XI		Gård X		Kridt- vej N405
	Hus 16 x1265	Småhus 2 x344	Småhus 3 x346	Småhus 5 x662	Hus 5 x743	Hus 5 x817	Hus 3 x306	Hus 3 x569	
	8,36g	5,52g	0,96g	2,28g	6,64g	9,86g	15,29g	11,94g	2,55g
Kulturplanter:									
<i>Avena sp.</i>	Havre						0,5		
<i>Hordeum vulgare var. nudum</i>	Nøgen Seksradet Byg		0,5		7	5,5	1,5		
<i>Hordeum vulgare</i>	Seksradet Byg	12	1	1	14	15	1	1	
<i>Panicum mileaceum</i>	Hirse		1						
<i>Triticum sp.</i>	Hvede	1							
Ubest. korn		0,24g	2,1	0,03g	0,04g	0,38g	0,14g		
<i>Camelina sativa S. L.</i>	Sæd-Dodder	6 + 1					768	4	867
<i>Linum ussitatissimum</i>	Alm. Hør		1		1		959	4	1150
<i>Linum ussitatissimum</i>	Alm. Hør, kapsel								3 frgm.
<i>Papaver somniferum</i>	Opiums-valmue			1					
Markkrudt/ruderat planter:									
<i>Arrhenatherum elatior var. bulb</i>	Knoldet Draphavre Rodkn.		1		0,9				
<i>Brassica rapa S. L.</i>	Ager-Kål							1	
<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	27	3,4			1	95,6	4,5	
<i>Chenopodium polyspermum</i>	Mangefrøet Gåsefod						7		
<i>Fumaria officinalis</i>	Læge-Jordrøg								½
<i>Geranium molle</i>	Blød Storkenæb					1			
<i>Polygonum aviculare S. L.</i>	Vej-Pileurt			1	1		5,2		
<i>Polygonum convolvulus</i>	Snerle - Pileurt	3			6		6		
<i>Polygonum avi./con.</i>	Vej/Snerle - Pileurt				0,2		1,6		
<i>Polygonum laphatif./persc.</i>	Bleg/Fersken-Pileurt	0,4	1,6	1	2		85	7	1
<i>Rumex acetosella</i>	Rødknæ	32		5	1	2	3	3	1
<i>Spergula arvensis</i>	Alm. Spergel	2					12	15,4	2
<i>Stellaria media</i>	Alm. Fuglegræs		6					3	
Overdrev/vejkanter/skrænter:									
<i>Achillea millefolium</i>	Almindelig Røllike								1
<i>Pimpinella saxifraga</i>	Almindelig Pimpinelle								1
<i>Plantago lanceolata</i>	Lancetbladet Vejbred		2				3		4
Hede/Hedemoser:									
<i>Calluna vulgaris</i>	Hede-Lyng kviste					mange	2 fragm.		
<i>Calluna vulgaris</i>	Hede-Lyng kapsel						18		
<i>Calluna vulgaris</i>	Hede-Lyng skudspids						4		
<i>Empetrum nigrum</i>	Revling	2	1		9,2	14			
<i>Empetrum nigrum</i>	Revling bær				cf. 3				
<i>Erica tetralix</i>	Klokkelyng blad	2				2			
<i>Erica tetralix</i>	Klokkelyng kapsel					2			
Hedemoser/fugtige overdrev:									
<i>Danthonia decumbens</i>	Tandbælg	6					4		
Fugtig eng/kær:									
<i>(Carex oederi coll.)</i>	Dværg/Høst-Star				9		14		
<i>Ranunculus cf. flammula</i>	Kær-Ranunkel	4							
Tangvolde:									
<i>Salsola kali</i>	Sodaurt						0,5		
Sure, klarvandede søer:									
<i>Littorella uniflora</i>	Strandbo	4							
Økologi variabel:									
Asteraceae	Kurvblomstfam.		1						
<i>Atriplex sp.</i>	Mælde						3,2		
<i>Brassica sp.</i>	Kål	16,4	1						
Brassicaceae	Korsblomstfam.						5,5		
<i>Carex sp.</i>	Star						9,5	1	
Caryophyllaceae	Nellikefam.		1						

		Gård VII				Gård XI		Gård X		Kridt-
		Hus 16 x1265	Småhus 2 x344	Småhus 3 x346	Småhus 5 x662	Hus 5 x743	Hus 5 x817	Hus 3 x306	Hus 3 x569	Vej N405 x201
<i>Chenopodium rubr./glauc./botryo.</i>	Rød/Blåg./Drue-Gåseurt							1		
<i>Chenopodium sp.</i>	Gåsefod	26+15	2,9	0,9	2	1,5	3	261	12,9	4
<i>Chenopodiaceae</i>	Gåsefodfam.	4			5			38,3	1	
<i>Cyperaceae</i>	Halvgræsfn.	30	1,5	2		12	11	27,4		
<i>Eleocharis sp.</i>	Sumpstrå							1		
<i>Epilobium sp.</i>	Dueurt		1							
<i>Ericaceae sp.</i>	Lyng-fam. kapsel						14			
<i>Fabaceae</i>	Ærteblomstfam.		0,2	1,5						
<i>Fragaria sp.</i>	Jordbær	2								
<i>Geranium sp.</i>	Storkenæb				1					
<i>Juncus sp.</i>	Siv	1								
<i>Lamium sp.</i>	Tvetand				1					
<i>cf. Lotus uliginosus</i>	Sump/Klit-Kællingetand	2								
<i>Myosotis sp.</i>	Forglennmigej		1					10	1	
<i>Odontites sp./Euphrasia sp.</i>	Rødtop/Øjentrøst	2								
<i>Poaceae</i>	Græsfn.	30	1	1,5	10		1	10,5		
<i>Potentilla sp.</i>	Potentil							1		
<i>Rumex sp.</i>	Skræppe	1			1			7		
<i>Scleranthus sp.</i>	Knavel							2		
<i>Stellaria sp.</i>	Flødstjerne	2	2		1			16	1	
<i>Thalictrum sp.</i>	Frøstjerne					1				
<i>Vicia sp./Lathyrus sp.</i>	Vikke/Fladbælg	7,4						1		
Andet:										
Brændt org. mat.			0,03g	1f	3f	2f		1,91g	0,1g	50 f.
Fiskeknogler	Inkl. fragm.	4	40							
Kalkskaller		+	+	+						
Keramik	Fragmenter					2			14	
Knogler	inkl. fragm.		+			5				
Mosfragmenter						12 f		2		
Ravstumper			1							
Sneglehuse	inkl. fragm.			1						

Prøven fra husene indeholdt hovedsageligt mindre mængder af korn og det dertil hørende markukrudt. Dertil kom et meget stort antal frø fra Hør og Sæd-Dodder i en prøve fra Gård X, hus 3 og en prøve fra den samtidige kridtvej N405.

Prøverne fra Gård XI, hus 5 indeholdt en del rester fra Hede-Lyng. Der kan være tale om rester fra tørv, anvendt som byggemateriale eller brændsel eller lyngkviste anvendt som dyrefoder eller strøelse.

Kælder N600: Prøve nr. x1039 stammer fra den nordlige del af kælderen N600 (samtidig med hus 14-16)

Tabel 16. Resultaterne fra makrofossilanalysen af prøven fra gård VII, kælder N600.

Kælder N600 (Hus 14-16)		x1039
		23,20g
Kulturplanter:		
<i>Hordeum vulgare</i> var. <i>nudum</i>	Nøgen Seksrødet Byg	12
Ubest. korn		0,20g
Markkrudd/ruderat planter:		
<i>Arrhenatherum elatior</i> var. <i>bulb</i>	Knoldet Draphavre Rodknolde	1,6
<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	4,8
<i>Polygonum lapathif./persc.</i>	Bleg/Fersken-Pileurt	4
<i>Rumex acetosella</i>	Rødknæ	84
Hede/Hedemoser:		
<i>Calluna vulgaris</i>	Hede-Lyng kviste	mange
cf. <i>Rhynchospora</i>	Næbfrø	8
Hedemoser/fugtige overdrev:		
<i>Danthonia decumbens</i>	Tandbælg	24
Sure, klarvandede søer:		
<i>Littorella uniflora</i>	Strandbo	4
Økologi variabel:		
<i>Chenopodium</i> sp.	Gåsefod	12,8
<i>Cyperaceae</i>	Halvgræsfam.	68,8
<i>Geranium</i> sp.	Storkenæb	16
<i>Luzula</i> sp.	Frytle	4
<i>Myosotis</i> sp.	Forglemmevej	4
<i>Poaceae</i>	Græsfam.	8
<i>Stellaria</i> sp.	Fladstjerne	4
Andet:		
Brændt org. mat.		0,20g
Knogler	inkl. fragm.	36 + 276

Prøven indeholder dels en mindre mængde Byg-kerner og markkrudd og dels mange frø og kviste fra planter der gror på heder og hedemoser eller andre fugtige biotoper. Der kan være tale om rester fra tørv, anvendt som byggemateriale eller brændsel eller hø og lyngkviste, der har været anvendt som dyrefoder.

Kulturplanterne

Indholdet af frø fra kulturplanter varierer meget fra prøve til prøve således, at der fra nogle perioder kun er fund af enkelte korn. Her kan det være svært at fastslå hvilke planter man dyrkede, idet fraværet af arter ikke tages som bevis for at dyrkningen af disse var stoppet eller ikke begyndt endnu. I figur 1 ses en grafisk sammenstilling af i hvilke perioder de forskellige kulturplanter optræder i prøverne fra Smedegård.

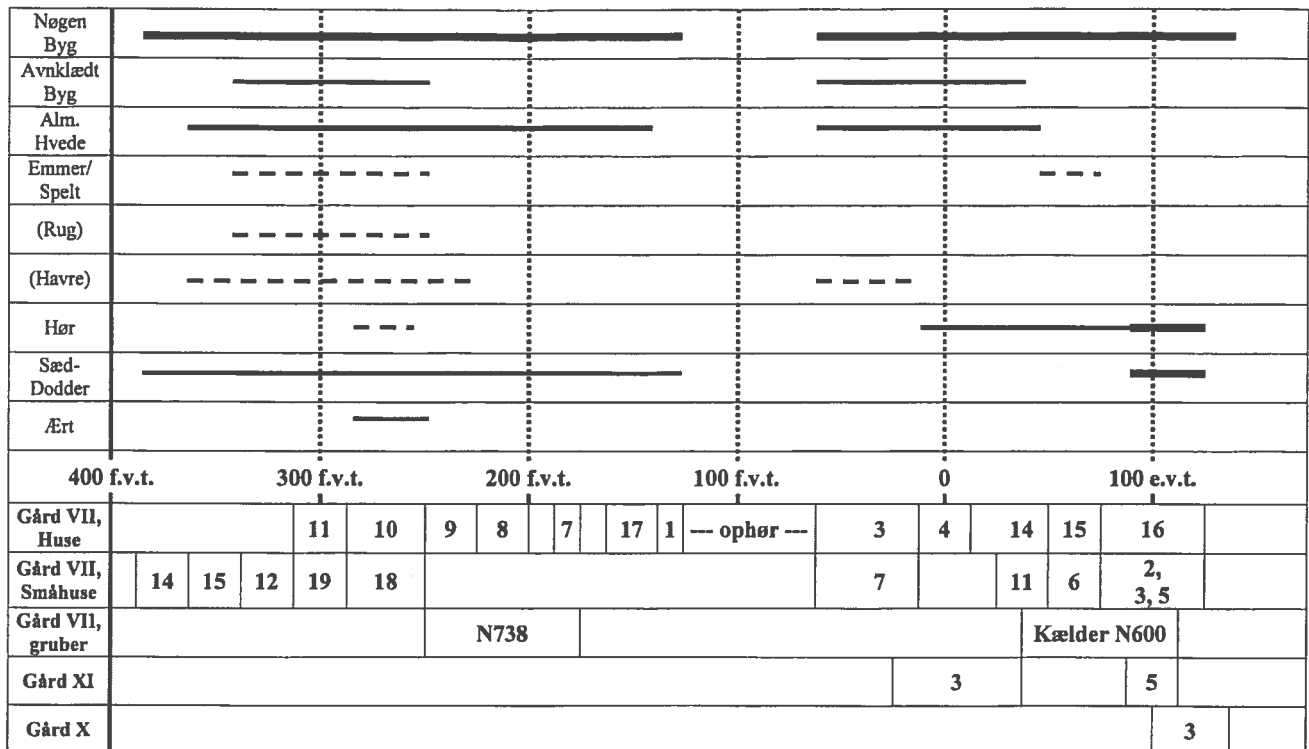

Fig. 1. Grafisk sammenstilling af i hvilke perioder de forskellige kulturplanter optræder i prøverne fra Smedegård samt de forskellige anlægs omtrentlige funktionstid.

Talrigest i prøverne fra Smedegård er Nøgen Seksradet Byg (*Hordeum vulgare*, var. *nudum*), der optræder dominerende blandt kulturplanter gennem hele den undersøgte periode. Avnklædt Byg optræder kun i et mindre antal og har måske endnu ikke været dyrket som selvstændig afgrøde ved Smedegård i den undersøgte periode. Hvede, primært i form af Alm. Hvede (*Triticum aestivum*), er ligeledes almindelig i prøverne fra den ældre fase, periode 1, hvorimod der kun optræder enkelte Hvedekerner i den yngre fase. Dette peger på at hvededyrkningen er mere eller mindre ophørt i denne tidsperiode, men da der i øvrigt kun er få kornkerner i prøverne fra denne periode, kan fraværet af Hvede være en tilfældighed. Der må analyseres flere prøver fra den yngre bebyggelse, hvis dette skal afgøres sikrere. Der optræder enkelte aksdele fra Emmer (*Triticum dicoccum*) og Spelt (*Triticum spelta*) i prøver fra både den ældre og den yngre bebyggelsesfase, men om der er tale om dyrkning af disse arter eller om en mindre indblanding i den Almindelige Hvede kan ikke afgøres.

Enkelte mulige Rug-kerner (*Secale cereale*) fra fase 1 stammer sandsynligvis fra ukrudtsplanter og ikke fra Rug som en selvstændig afgrøde. Det samme gør sig gældende med de få kerner fra Havre (*Avena* sp.), der kan stamme fra Flyvehavre (*Avena fatua*) og det enlige frø fra Almindelig Hirse (*Panicum milleaceum*) fra småhus 2.

Gennem hele bebyggelsens funktionstid har man dyrket Sæd-Dodder (*Camelina sativa*), hvorimod der, udover et enkelt mineraliseret frø fra hus 10, først er tegn på dyrkning af Hør (*Linum usitatissimum*) i bebyggelsens yngre fase.

I prøve nr. x1354 fra småhus 18 optræder et frø fra Almindelig Ært (*Pisum sativum*). Dette fund fra 3-4. århundrede f.v.t. er sammen med et lignende fund fra byhøjen Nørre Hedegård dateret til

århundredet f.v.t., de ældste fund af Ært i Danmark . Der udover findes der kun enkelte yngre fund af Ært fra Danmarks oldtid.

Fordelingen af kulturplanter gennem den undersøgte periode ligner næsten fuldstændigt, hvad der blev fundet på den samtidige byhøj Nr. Hedegård fra Aalborg (Henriksen og Harild 2002).

Måling af kornkerner:

Resultatet af målinger af kerner fra Nøgen Seksradet Byg og Alm. Hvede fra Smedegård, Nr. Hedegård og Overbygård kan ses i tabel 17 og bilagene 3 og 4. En sammenligning af målingerne af kornkerner, der alle stammer fra prøver af tærsket og rensket korn, fra de tre lokaliteter, viser at både Byg- og Hvedekernerne fra Smedegård og Nr. Hedegård er omkring 12 % større end de tilsvarende kerner fra det samtidige Overbygård. Dette tyder på at markerne ved Smedegård og Nr. Hedegård har ligget på bedre jorde og/eller været mere velgødede end Overbygård-markerne.

Tabel 17. Resultatet af målinger af kerner af Nøgen Seksradet Byg (*Hodreum vulgare var. nudum*) og Alm. Hvede (*Triticum aestivum*) fra Smedegård, Nr. Hedegård (Henriksen og Harild 2002) og Overbygård (Henriksen & Robinson 1994)

Nøgen Seksradet Byg					Almindelig Hvede				
		længde	bredde	tykkelse			længde	bredde	tykkelse
Smedegård x895 n=50	gns. i mm.	4,7	2,9	2,4	Smedegård x1354 n=27	gns. i mm.	4,0		
	kernemål i mm.	3,6-5,5	2,0-3,5	1,8-3,0		kernemål i mm.	3,0-4,9		
Nr. Hedegård x6010 n=50	gns. i mm.	4,8	2,7	2,2	Nr. Hedegård x5599 n=50	gns. i mm.	4,0	2,5	2,0
	kernemål i mm.	3,6-6,1	1,8-3,5	1,7-2,8		kernemål i mm.	3,1-4,6	1,9-3,1	1,5-2,6
Overbygård BSL n=50	gns. i mm.	4,3	2,5	1,9	Overbygård BUL n=50	gns. i mm.	3,5	2,2	1,8
	kernemål i mm.	3,4-5,3	1,5-3,2	1,4-2,5		kernemål i mm.	2,7-4,4	1,4-3,0	1,0-2,4

Afgrødebehandling:

Analyserne fortæller ikke nærmere om afgrødebehandlingen, ud over at de mange frø fra markukrudsarter fundet i husene, tyder på at tærskning og/eller kornrensning er foregået her. Mange af de små ukrudtsfrø stammer formodentligt fra en afsluttende sigtning af kornet, hvor ukrudtsfrø, underudviklede kornkerner og sand fra tærskelgulvet er blevet fjernet. Forkulningen af dette materiale kan så være sket ved, at man har smidt det frasigtede på ildstedet.

Ukrudtsfloraen

Antalsmæssigt domineres prøverne af frø fra markukrudt (se tabel 18). Den dominerende ukrudtsart er Hvidmelet Gåsefod, en art der optræder dominerende på velgødede jorde. De næsthøypigste markukrudsarter er Rødknæ (*Rumex acetosella*) og Spergel (*Spergula arvensis*), der er arter der fortrinsvis dominerer på næringsfattige sandede jorde. Dette kan dels tyde på at nogle marker har været velgødede mens andre har været mere udpinte, dels at man både har dyrket de kalkrige morænejorde og flyvesandsområder ved Smedegård.

Prøverne fra Smedegård er karakteriseret ved at der optræder frø fra en meget lang række af vilde planter fra mange forskellige biotoper. Størsteparten af de mange arter optræder fåtalligt og usystematisk fordelt imellem de forskellige prøver og kan altså ikke peges på bestemte funktioner af anlæggene, men fortæller at materiale fra mange forskellige biotoper er blevet bragt til landsbyen.

Udnyttelsen af vilde planter

I prøverne optræder en del frø fra planter der fortrinsvis gror på overdrev og i enge og moser (*Poaceae* og *Cypereaceae*), dette peger på at man har bragt plantemateriale fra disse biotoper til landsbyen, formodentligt i form af hø. I enkelte prøver optræder der mange kviste fra Hede-Lyng og frø fra planter, der gror på heder, her kan der være tale om rester fra tørv, anvendt som byggemateriale, brændsel eller hø og lyngkviste, der har været anvendt som dyrefoder eller strøelse.

Tabel 18: Det samlede antal af forkullede frø fra de forskellige kulturplanter og vilde planter i prøverne fra Gård VII,

Smedegård, sum af makrofossiler fra GårdVII-prøverne (kun de forkullede frø)			Kvætnær eng/svane:		
Kulturplanter:			<i>Eleocharis uniglumis</i>	Enskæftet Sumpstrå	25
<i>Avena sp.</i>	Havre	16			
<i>Hordeum vulgare var. nudum</i>	Nagen Seksrødt Byg	4018	Strandeng:		
<i>Hordeum vulgare var. vulgare</i>	Avmdædt Seksrødt Byg	286	<i>Glaux maritima</i>	Sandkryb	2
<i>Hordeum vulgare (uspec.)</i>	Seksrødt Byg	4889	<i>Suaeda maritima</i>	Strandgåsefod	21
<i>Panicum mileaceum</i>	Hirse	1	(<i>Carex cf. panicea</i>)	Hirse-Star	11
<i>cf. Secale cereale</i>	Rug	4			
<i>Triticum aestivum S. L.</i>	Almindelig Hvede	82	Sure, klarvandede søer:		
<i>Triticum dicoccum</i>	Emmer	1	<i>Littorella uniflora</i>	Strandbo	9
<i>Triticum sp.</i>	Hvede	43			
Ubest. kom		6	Sandet, urplig bund ved vandhuller:		
			(<i>cf. Glyceria fluitans</i>)	Manna-Sedgræs	1
Aksdele:			<i>Montia fontana ssp. chondrosperma</i>	Liden Vandarve	20
<i>Hordeum vulgare</i>	Byg	128	<i>Scirpus setaceus</i>	Børste-Kogleaks	2
<i>cf. Hordeum vulgare</i>	Byg	2			
<i>Triticum cf. spelta</i>	Spelt	2			
<i>Triticum dicoccum/spelta</i>	Emmer/Spelt	8	Væld/bække/grøfter:		
<i>Triticum sp.</i>	Hvede	11	<i>Montia fontana ssp. fontana</i>	Stor Vandarve	33
Ubest. aksdele		15			
			Økolog variabel:		
Andre kulturplanter:			<i>Asteraceae</i>	Kurvblomstfam.	18
<i>Camelina sativa S. L.</i>	Sæddodder	1703	<i>Atriplex sp.</i>	Mælde	38
<i>Linum usitatissimum</i>	Alm Hør	2114	<i>Betula sp.</i>	Birk	1
<i>cf. Pisum sp.</i>	Ært	1	<i>Brassica sp.</i>	Kål	17
			<i>Brassicaceae</i>	Korsblomstfam.	51
Markkrud/ruderat planter:			<i>Bromus cf. hordeaceus S. L.</i>	Blød Heje	3
<i>Aphanes arvensis</i>	Alm. Dværghjæved	3	<i>Bromus sp.</i>	Heje	98
<i>Arrhenatherum elatior var. bulb</i>	Knoldet Draphave	29	<i>cf. Campanula sp.</i>	Klokke	1
<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	1473	<i>Capsella b-p/Descurainia sophia</i>	Hyrdetaske/Barberforstand	1
<i>Chenopodium polyspermum</i>	Mangefrøet Gåsefod	59	<i>Carex cf. nigra</i>	Sort Star	1
<i>Chenopodium urticum</i>	Rank Gåsefod	2	<i>Carex otrubae/vulpina</i>	Sylt/Ræve-Star	1
(<i>Erodium cicutarium</i>)	Hejenæb	5	<i>Carex sp.</i>	Star	37
<i>cf. Erysimum cheiranthoides</i>	Gyldenak-Hjærmedap	1	<i>Caryophyllaceae</i>	Nelkefam.	23
<i>Euphorbia helioscopia</i>	Skærm-Vortemælk	5	<i>cf. Cerastium sp.</i>	Hænsetam	4
<i>Fumaria officinalis</i>	Læge-Jordrøg	7	<i>Chamaenerion angustifolium</i>	Gederams	1
<i>Geranium pusillum/molle</i>	Liden/Blød Storkenæb	306	<i>Chenopodium rubr./glauc./botryo.</i>	Rød/Blågrøn/Drue-Gåseurt	1
<i>Papaver argemone</i>	Kaffe-Vainme	1	<i>Chenopodium sp.</i>	Gåsefod	1223
<i>Poa cf. annua</i>	Enårig raggæs	4	<i>Chenopodiaceae</i>	Gåsefodfam	323
<i>Polygonum aviculare S. L.</i>	Vej-Pileurt	231	<i>Cirsium sp.</i>	Bladhoved-Tidsel	1
<i>Polygonum convolvulus</i>	Snerle - Pileurt	149	<i>Cyperaceae</i>	Halvgræsfam.	492
<i>Polygonum avi./con.</i>	Vej/Snerle - Pileurt	222	<i>cf. Dipsacaceae</i>	Kartebollefam.	1
<i>Polygonum laphat./persc.</i>	Bleg/Fersken-Pileurt	285	<i>Eleocharis sp.</i>	Sumpstrå	16
<i>Raphanus raphanistrum</i>	Kiddike	1	<i>Epilobium sp.</i>	Dueurt	1
<i>Rumex acetosella</i>	Rødkæbe	725	<i>Fabaceae</i>	Ærteblomstfam.	82
<i>Spergula arvensis</i>	Alm. Spergel	370	<i>Festuca rubra coll./ovina</i>	Rød/Fåre-Svingel	1
<i>Stellaria media</i>	Alm. Fuglegræs	162	<i>Fragaria sp.</i>	Jordbær	17
<i>Thlaspi arvense</i>	Alm. Pengeurt	16	<i>Fragaria sp./Potentilla sp.</i>	Jordbær/Potentil	2
(<i>Veronica hederifolia</i>)	Vedbend/Krat-/Ærenpris	1	<i>Galeopsis sp.</i>	Hanekro	3
<i>Vicia cf. angustifolia var. angus.</i>	Smalbladet Vikke	3	<i>Galium sp.</i>	Snerre	35
			<i>Geranium sp.</i>	Storkenæb	475
			<i>Juncus sp.</i>	Sv	3
			<i>Lamium sp.</i>	Tvetand	4
Overdrev/vekanter/skrænter:			<i>cf. Laminaceae</i>	Læbeblomstfam.	3
<i>Acinosa arvensis</i>	Voldtimian	1	<i>cf. Lotus uliginosus</i>	Sump/Kit-Kællingetand	16
<i>Gentiana amarella/uliginosa</i>	Smalbægret/Eng-Ensian	13	<i>Luzula sp.</i>	Frytle	41
<i>Medicago lupulina</i>	Humle-Sneglebelg	9	<i>cf. Lysimachia</i>	Fredløs	3
<i>Myosotis cf. stricta</i>	Rank Forglemmigej	2	<i>Lysimachia sp./Glaux maritima</i>	Fredløs/Sandkryb	2
<i>cf. Ornithopus perpusillum</i>	Liden Fuglede	15	<i>Myosotis sp.</i>	Forglemmigej	17
<i>Pimpinella saxifraga</i>	Alm. Pimpinelle	1	<i>cf. Nasturtium sp./Rorippa sp.</i>	Brændkarse/Guldkarse	1
<i>Plantago lanceolata</i>	Lancetbladet Vejbred	29	<i>Odontites sp./Euphrasia sp.</i>	Rødtop/Djænterst	4
<i>Stellaria graminea</i>	Græsbladet fladstjerne	13	<i>cf. Plantago sp.</i>	Vejbred	3
<i>Thymus sp.</i>	Timian (Smalbladet)	2	<i>Poa-type</i>	Raggæs	80
<i>Trifolium cf. arvense</i>	Hare-Klaver	6	<i>Poaceae</i>	Græsfam.	858
<i>Trifolium cf. campestre</i>	Gul Klaver	1	<i>Polygonum sp.</i>	Pileurt	2
<i>Trifolium cf. pratense</i>	Rød-Klaver	4	<i>Polygonaceae</i>	Pileurtfam.	183
(<i>Veronica cf. arvensis</i>)	Mark-Ærenpris	2	<i>Potentilla anserina</i>	Gåse-Potentil	28
			<i>Potentilla sp.</i>	Potentil	39
Hede/Hedemoser:			<i>Primulaceae</i>	Kodriverfam	1
<i>Calluna vulgaris</i>	Hede-Lyng kviste	32	<i>Ranunculaceae</i>	Ranunkelfam.	2
<i>Empetrum nigrum</i>	Revlæg	10	<i>Ranunculus sp.</i>	Ranunkel	21
<i>Erica tetralix</i>	Klokkelyg blade	4	<i>Ranunculus bulbosus/repens</i>	Knold-/Lav Ranunkel	17
<i>Rhynchospora cf. fusca</i>	Brun Næbfrø	4	<i>Rhinanthus sp.</i>	Skjaller	2
<i>cf. Rhynchospora</i>	Næbfrø	9	<i>cf. Rhinanthus sp.</i>	Skjaller	3
			<i>Rumex crispus/obtusifolius</i>	Krusel/Butbladet Skræppe	191
Hedemoser/fugtlig overdrev:			<i>Rumex sp.</i>	Skræppe	198
<i>Sieglingia decumbens</i>	Tandbælg	117	<i>Scirpus sp.</i>	Kogleaks	5
			<i>Scleranthus sp.</i>	Knave	38
Fugtlig eng/kær:			<i>Silene sp.</i>	Limurt	1
(<i>Carex oederi coll.</i>)	Dværghøst-Star	2	<i>cf. Stachys sp.</i>	Galtetand	1
<i>Lychnis flos-cuculi</i>	Trævekrone	1	<i>Stellaria graminea/palustris</i>	Græsbladet/Kær-Fladstjerne	2
<i>Prunella vulgaris</i>	Alm. Brunelle	9	<i>Stellaria media/pallida</i>	Alm./Bleg Fladstjerne	263
<i>Ranunculus cf. flammula</i>	Kær-Ranunkel	7	<i>Stellaria sp.</i>	Fladstjerne	471
<i>Stellaria palustris</i>	Kær-Fladstjerne	1	<i>Stellaria sp./Cerastium sp.</i>	Fladstjerne/Hænsetam	28
			<i>Trifolium sp.</i>	Klaver	11
Vædunge/Tørveenge/Hedemoser:			<i>Triplurospermum sp.</i>	Kamille	18
<i>Carex cf. pulicaris</i>	Loppe-Star	2	<i>Veronica sp.</i>	Ærenpris	11
			<i>Vicia sp.</i>	Vikke	8
Tør bund/strandoverdrev:			<i>Vicia sp./Lathyrus sp.</i>	Vikke/Fladbælg	70
<i>Stellaria cf. pallida</i>	Bleg Fuglegræs	181	<i>Viola sp.</i>	Viol	5

Litteraturliste:

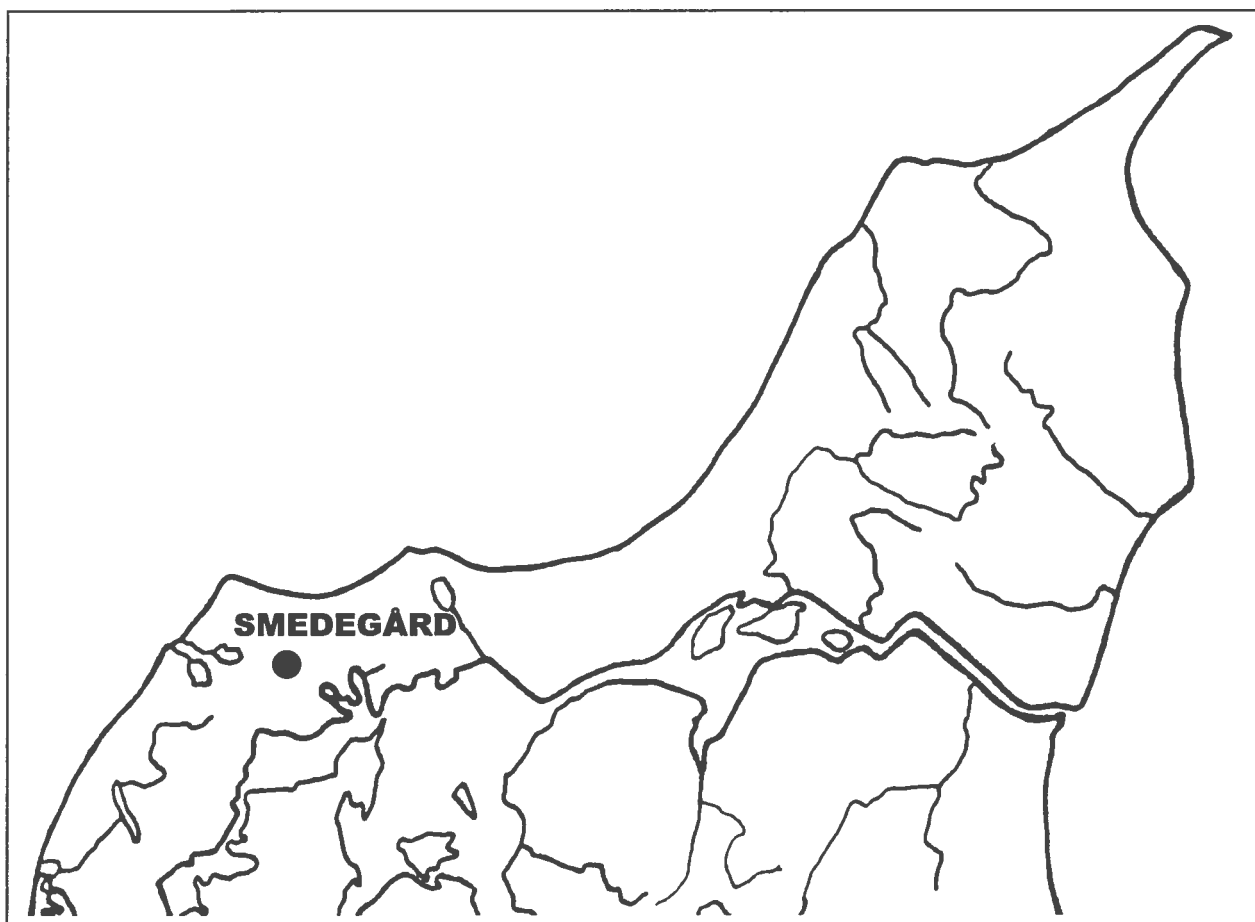
Engelmark, R. (1989) Weed seeds in archaeological deposits. Models, experiments and interpretations. I: Larsson, Th. B. & H. Lundmark (Eds.). *Approaches to Swedish Prehistory. BAR International Series 500*. Oxford: BAR, 179-187.

Henriksen P.S. & J. A. Harild (2002) Arkæobotanisk analyse af materiale fra Nørre Hedegård, en byhøj ved Aalborg. *NNU-rapport* nr. 13, 2002, 1-8.

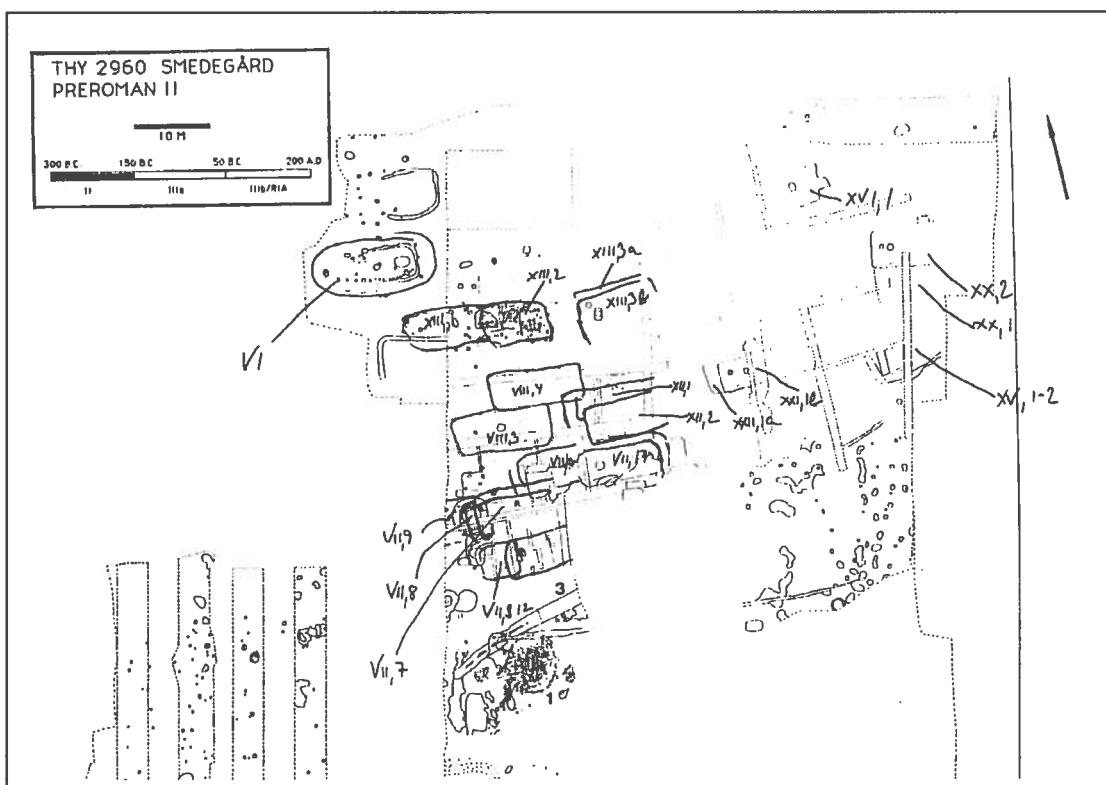
Henriksen P.S. & D.E. Robinson (1994) Ældre jernalders agerbrug: arkæobotaniske analyser af kornfundene fra Overbygård, Østerbølle, Fjand og Alrum. *NNU-rapport* nr. 12, 1994, 1-31.

Henriksen, P.S. & Robinson, D.E. (1996) Archaeobotany as a source of information about past agrarian practices. I: Mejdahl, V. & Siemen, P. (red.) *Proceedings from the VI. Nordic Conference on the Application of Scientific Methods in Archaeology*, Esbjerg 1993. Arkæologiske Rapporter nr. 1, 1996, Esbjerg Museum 159-167.

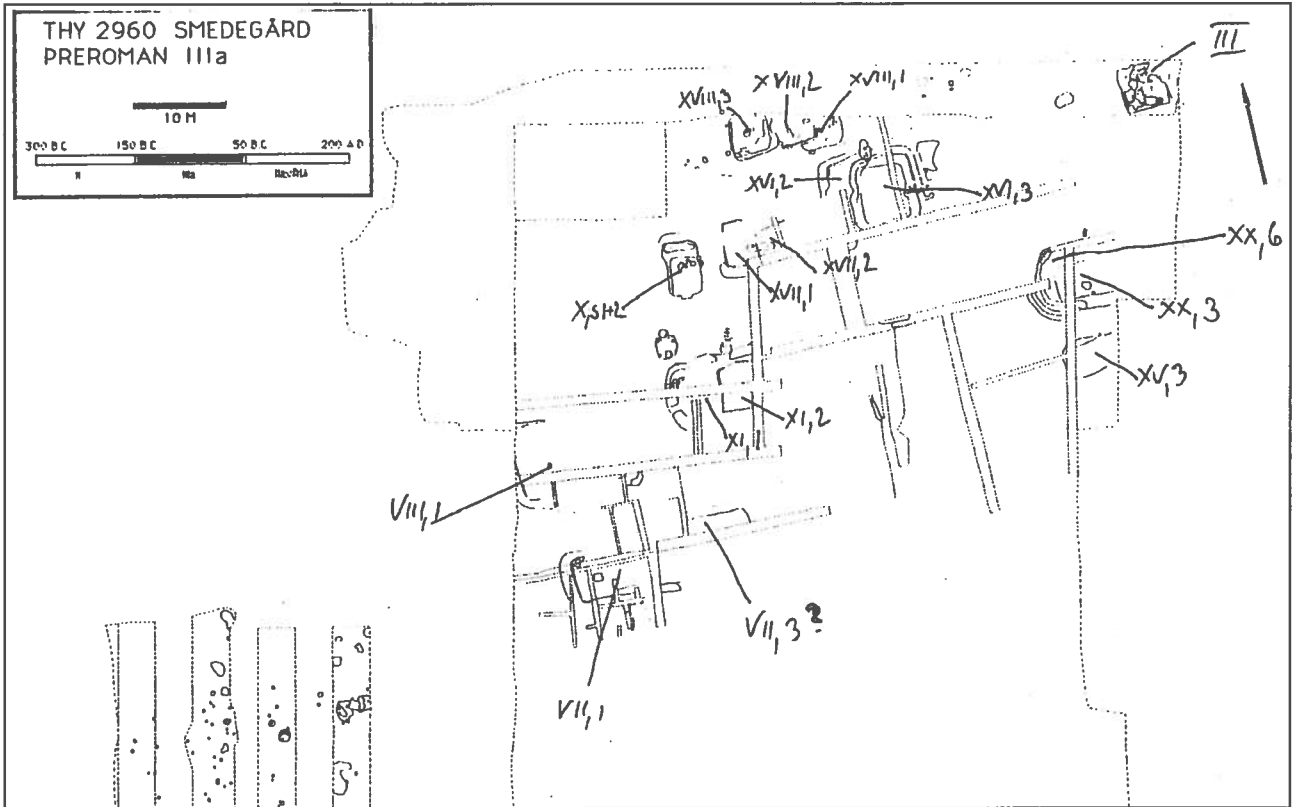
Nielsen, B. H. (1994) Smedegård. I: Arkæologiske udgravninger i Danmark 1993. Det Arkæologiske nævn, København. 157-158.

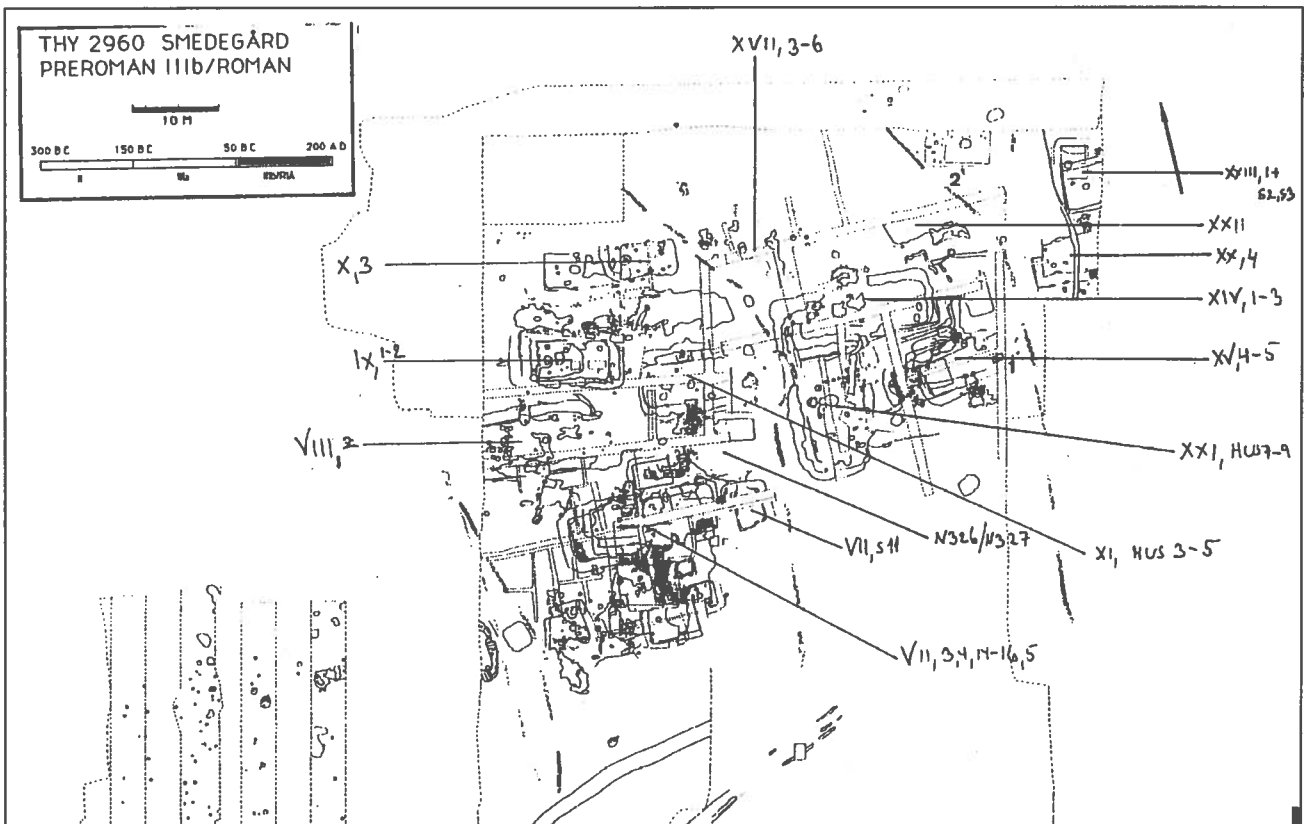
Geografisk placering af Smedegård, THY 2960.

Udgravningsplan over anlæg fra Smedegård fra perioden 300-150 f.v.t.

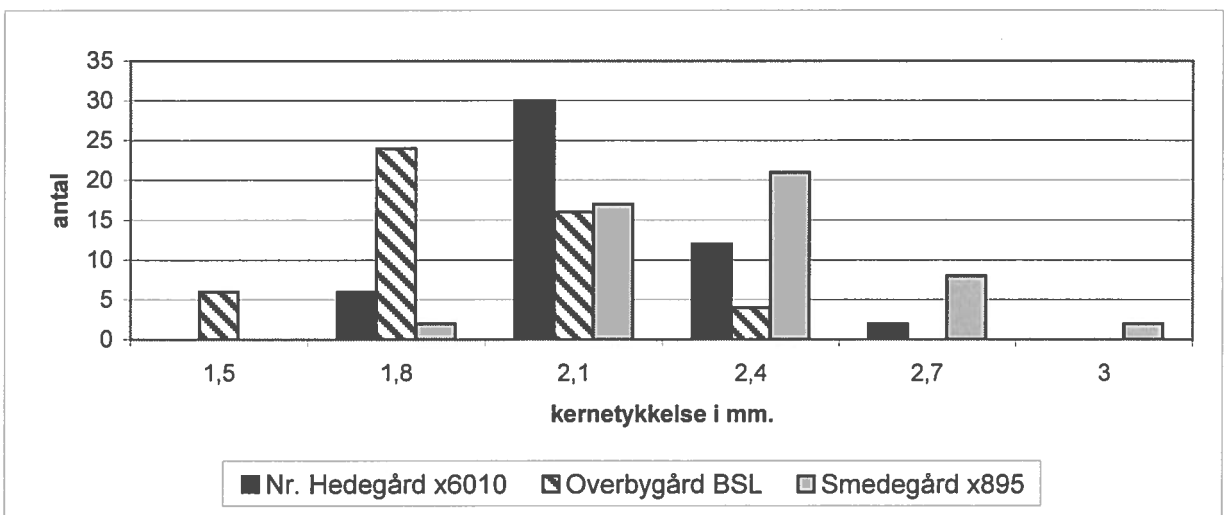
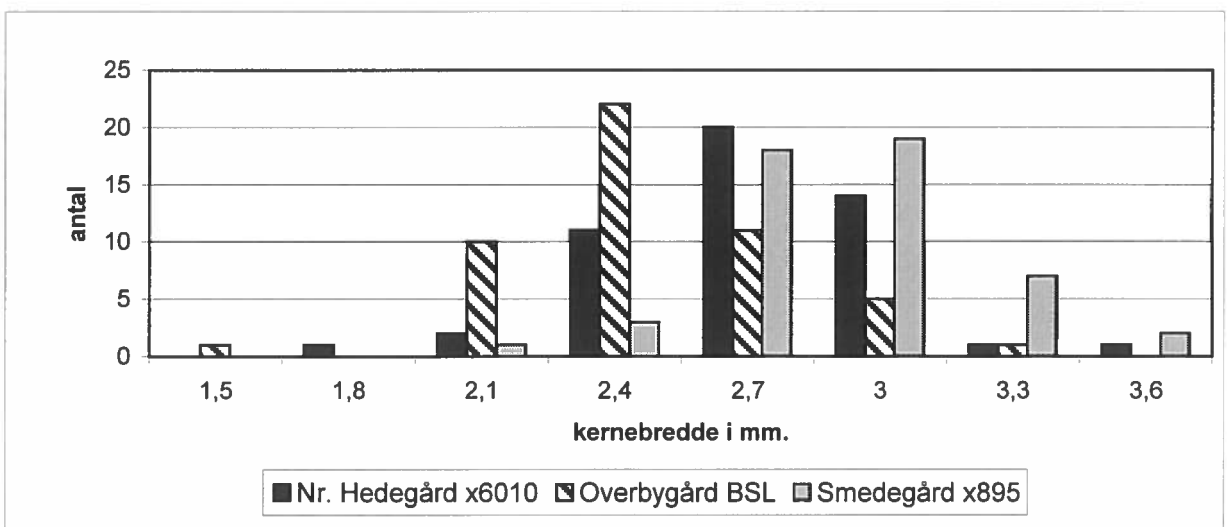
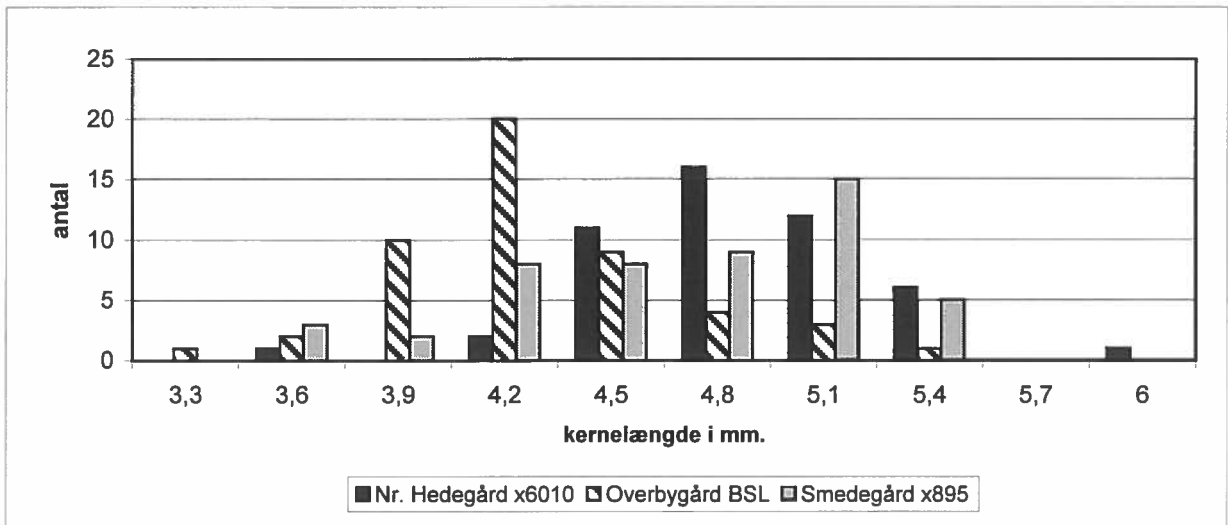

Udgravningsplan over anlæg fra Smedegård fra perioden 150 f.v.t.-50 e.v.t.

Udgravningsplan over anlæg fra Smedegård fra perioden 50-200 e.v.t.

Resultaterne af målinger af længde, bredde og tykkelse af kerner af Nøgen Seksrådet Byg. 50 kerner fra Smedegård (prøve nr. x895), 50 kerner fra Nr. Hedegård (prøve nr. x6010) og 50 kerner fra Overbygård (prøve nr. BSL) er målt.

Resultaterne af målinger af længden af kerner af Alm. Hvede. 27 kerner fra Smedegård (prøve nr. x1354), 50 kerner fra Nr. Hedegård (prøve nr. x5599) og 50 kerner fra Overbygård (prøve nr. BUL) er målt.

